БЕШЙИЛЛИК ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАҲТАСИДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 14 (6132).

20 ЯНВАРЬ ЖУМА 1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

БУТУН КУЧИМИЗНИ САРФЛАБ, АСТОЙДИЛ МЕҲНАТ ҚИЛАМИЗ

Тошкентдаги электрон техника заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари янги йилни яхши кайфият билан бошладилар. Улар беш йиллик бошидан буён социалистик мусобақада олға томон каттагина қадам қўйдилар. Ишлаб чиқариш ҳажми 40 процентдан зиёд кўпайди. Бунга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Республикадаги илғор корхонанинг ишчилари социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, меҳнат шавкати ва қаҳрамонлиги намунасини кўрсатиб, янги-янги резервларни ишга солмоқдалар. «Бугун кечагидан яхшироқ, эртага эса бугунгидан яхшироқ ишлаймиз» — мана шу уларнинг шиоридир.

19 январь куни бўлиб ўтган умумзавод митингида гап КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги Мактубига қандай қилиб яхшироқ жавоб бериш ҳақида борди. Митинг қатнашчилари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини янада ошириш йўллари тўғрисида зўр манфаатдорлик ва ишчанлик билан гапирдилар.

— Бизнинг энг муҳим резервимиз социалистик мусобақани тобора аниқроқ ташкил этишдадир, — деди митингда созловчи А. М. Муҳамедов. — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактуби барча совет меҳнаткашларининг фикри-зикрини ифода этди. Бутун кучимизни сарфлаб астойдил ишлаймиз, барча илғор тажриба ва янгиликларни сабот билан ўзлаштириб, ижодий қўллайверамиз.

Токарь Д. И. Минеев, йиғувчи Т. Чупахина, корхона раҳбари В. Г. Мушкарев ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги мактубнинг зўр ташкилотчилик ва сафарбар қилувчилик аҳамияти ҳақида гапирдилар. Бу мактуб барча меҳнатчилар учун жанговар программадир. Нотиқлар шуни таъкидладиларки, эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш, беш йиллик учинчи йилининг масъулиятли вазифаларини муваффақиятли бажариш ҳозирги вақтдаги энг асосий, биринчи навбатдаги вазифадир. Беш йиллик учинчи йили вазифалари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленумида сўзлаган нутқида, СССР Олий Советининг саккизинчи сессияси қарорларида аниқ белгилаб берилган. Бу вазифаларни бажариш ҳар бир ишлаб чиқариш коллективидан куч, билим, ғайрат ва маҳоратни тўла-тўкис сафарбар қилишни, меҳнат ғайрати ва сиёсий активликни янада оширишни тақозо этади.

Ўрнак олиб, уларга тенглашишга арзийдиган кишиларнинг фамилиялари митинг минбарида тилга олинди. Созловчи Шуҳрат Эрматов, йиғувчи Татьяна Барабанова, синовчи Раҳима Абдусаттарова, токарь Александр Вдовин, фрезерчи Эдуард Прудченко ва мусобақанинг бошқа пешқадамлари шулар жумласидандир. Қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг тақдири учун, беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилиши учун масъулиятни юксак даражада ҳис этиш уларнинг ўзига хос фазилатларидир. Юзлаб ишчилар уларга тенглашиб беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари — СССР Конституциясининг бир йиллигигача бажариш мажбуриятини олдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов митингда нутқ сўзлади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактуби ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Бу Мактубни мамлакатнинг барча меҳнаткашлари қизғин маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Республика меҳнаткашлари Мактубга жавобан москваликлар билан ленинградликлардан ўрнак олиб, социалистик мусобақани тобора кенг авж олдирмоқдалар, беш йиллик учинчи йилида янада юксакроқ марраларни эгаллашга интилмоқдалар. Ш. Р. Рашидов ишонч билдириб айтдики, завод коллективи бундан буён ҳам мусобақадошларнинг биринчи сафларида боради, ўзининг социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариб, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшади.

Якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда митинг иштирокчилари КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун завод коллективи бутун куч-қувватини сарфлайди, деб ишонч изҳор қилдилар. Беш йиллик учинчи йилининг маҳсулот ишлаб чиқариш планини 26 декабргача бажаришга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

УЗСОВПРОФ ПЛЕНУМИ

19 январь куни Тошкентда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари Ўзбекистон касаба союзларининг КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленуми қарорларидан ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқидан ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашни кучайтириш тўғрисида Совет Иттифоқи партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, меҳнаткашларига Мактубидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама қилинди. Узсовпроф раиси Н. М. Маҳмудова доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар республика касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифаси — ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтаришдан, резервлардан тўла-тўкис фойдаланиш, беш йиллик учинчи йили топшириқларини муваффақиятли адо этишдан иборат эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларнинг ижодий ташаббусини ривожлантиришга кўмак беришлари, қимматли ташаббусларни қўллаб-қувватлаб оммалаштиришлари, мусобақанинг натижадорлиги ва кенг ошкорлигини таъминлашлари лозим эканлиги пленумда қайд этилди.

Пленум республика касаба союз ташкилотларининг 1978 йилги бюджетини ва давлат социал страхованиеси бюджетини тасдиқлади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. И. ЧУДНАЯГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЧОРВАЧИЛИК ХОДИМИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Чорвачиликни ривожлантириш, чорва маҳсулдорлигини оширишдаги катта хизматлари ва юксак меҳнат унумдорлигига эришганлиги учун Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти «Красний водопад» экспериментал базасининг соғувчи-оператори Анастасия Ивановна **Чудная**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвачилик ходими» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1978 йил. 19 январь.
Тошкент шаҳри.

Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз яйловларида эрта қўзилатиш кампанияси бошлаб юборилди. Колхоз чўпонлари ҳар юз совлиқ қўйдан 125 тадан соғлом қўзи олишга аҳд қилишган. Отарларда қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун барча шароитлар яратилган. Суратларда: ветеринария врачи Ашим Алтаев илғор чўпонлар Эргаш Нодиров ва Эркебой Умаровлар билан суҳбатлашмоқда. Г. Пун ва И. Чернов фотолари. (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

КПСС Марказий Комитетида марказий газеталар, журналлар, нашриётлар, телевидение ва радиоэшиттириш, информация агентликлари раҳбарларининг кенгаши бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитети 1977 йил декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашни кучайтириш тўғрисида»ги Мактубини тушунтириб уларни амалга оширишни ташкил этиш соҳасида оммавий ахборот ва пропаганда воситалари фаолиятининг асосий йўналишлари муҳокама қилинди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Марказий Комитет секретари А. П. Кириленко нутқ сўзлади.

Кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг энг муҳим вазифаси юбилей йили мусобақасида эришилган меҳнат ғайратини мустаҳкамлашдан, ҳар бир меҳнат коллективи, ҳар бир район, шаҳар, область, ўлка ва республика давлат план топшириқлари билан социалистик мажбуриятларини тўла ошириб адо этишларига актив кўмаклашишдан, илғор коллективлар ҳамда ходимларнинг меҳнатнинг янги тобора илғор форма ва методларини бошлаб берувчиларнинг тажрибасини амалий суратда қўллаб-қувватлаб оммалаштиришдан иборатдир. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ҳар томонлама ошириш, энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, маҳсулот таннархини камайтириш, асосий ишлаб чиқариш фондларидан тўла-тўкис фойдаланиш учун кураш матбуотнинг диққат марказида бўлиши керак. Тежамкорлик учун ҳамда хом ашё, материаллар, айниқса металлни, ёнилғини, электр энергиясини, иш вақтининг ҳар бир дақиқасини қаттиқ тежаш учун, меҳнат ва молия ресурсларидан оқилона фойдаланиш учун мусобақани авж олдиришга матбуот катта ҳисса қўша олади.

Редакцияларга фойдаланишга топшириладиган объектларни ишга туширишни жадаллаштириш борасидаги ишлар, янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш муддатларини қисқартириш ва мавжуд қувватлардан яхшироқ фойдаланиш учун, транспортнинг самарали ишлаши учун бошланган ҳаракат қандай бораётганлигини мунтазам суратда кўрсатиш тавсия этилди.

Деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини янада ошириш, чорва қишловини жуда яхши ўтказиш, кўкламги экишга ҳозирлик кўриш, ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун кураш, барча қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг сифатини ошириш ва уларни асраш тўғрисида ғамхўрлик қилиш масалаларини ёритиш матбуотнинг қишлоқ хўжалик соҳасидаги энг муҳим вазифасидир. Ноқоратупроқ зонани ривожлантириш масалаларини янада кенгроқ ёритиш зарурлигига эътибор жалб қилинди. Халқ истеъмол қиладиган пишиқ-пухта моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашни авж олдириш, савдо-сотиқ ва маиший хизматни яхшилаш аввалгидек ҳозир ҳам матбуот ишининг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда.

Бошланғич ташкилотлар билан партия комитетларининг оммани КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга сафарбар этиш, ишда чинакам партиявий, ижодий услубни ҳамма жойда қарор топтириш соҳасидаги ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш тажрибасини кўрсатиб боришни кучайтириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Матбуот, телевидение ва радио меҳнатнинг, хўжаликни юритиш ва бошқаришнинг, уюшқоқликнинг, меҳнат, план ва технология тартиб интизомининг энг яхши намуналарини оператив, ёрқин ва ишонарли тарзда пропаганда қилишлари, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши устидан амалий контролликни йўлга қўйишлари лозим.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретарлари В. И. Долгих ва М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитетининг масъул ходимлари иштирок этдилар.

МАЖБУРИЯТЛАР ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Областимиз шаҳар ва районлари партия-хўжалик активи йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Уларда юбилей йили социалистик мусобақасига якун ясаб, КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида беш йилликнинг учинчи йили учун вазифалар белгилаб олинаяпти.

ЧИНОЗ. Партия-хўжалик активи йиғилишида 1977 йил халқ хўжалик планларининг бажарилиши якунлари ва район меҳнаткашларининг 1978 йилдаги социалистик мажбуриятлари, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилидаги вазифалари ҳақидаги масала муҳокама этилди. Халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси Э. Б. Бойназаров доклад қилди.

Йиғилишда социалистик мусобақага якун ясалди. Шунингдек, шартномалар тузилди. Чинозликлар ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида пландан ташқари 2 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилишга, 35 минг тонна «оқ олтин» йиғиб олишга сўз бердилар.

Партия-хўжалик активида область партия комитетининг секретари А. Икромов нутқ сўзлади.

КЕЛЕС. Тошкент район партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов «Район меҳнаткашларининг 1977 йил социалистик мажбуриятларининг бажарилиши ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашни кучайтириш тўғрисида Совет Иттифоқи партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, меҳнаткашларига Мактуби» юзасидан район партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

1977 йил социалистик мусобақасига якун ясалди ва 1978 йил учун Оржоникидзе райони билан социалистик мусобақа шартномалари қабул қилинди.

Йиғилишда область партия комитетининг бўлим мудири О. У. Исҳоқов иштирок этди.

СОЛДАТСКОЕ. Шундай кун тартиби бўйича Қуйи Чирчиқ район партия-хўжалик активи йиғилиши бўлиб ўтди. Докладчи, халқ депутатлари район Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Шек ва музокарага чиққанлар 1978 йил планлари ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришни таъминлаш, шунингдек меҳнат самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун қандай вазифалар бажариш лозимлигига эътиборни қаратдилар.

Партия-хўжалик активида ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун социалистик мажбурият ва шартномалар тузилди.

Қуйичирчиқликлар бу йил зарбдорчасига меҳнат қилиб, планда кўрсатилганидан 3 миллион 200 минг сўмлик кўп саноат маҳсулоти реализация қилишга аҳду-қарор қилишди. Пахтакорлар бу йил ҳар гектар ердан 41 центнердан ошириб «оқ олтин» етказиш, барча ҳосилнинг 93 процентини машиналар ёрдамида териб олиш ва 62 минг тонналик катта хирмон уюшдек мажбурият олдилар.

ЮКСАЛИШ ОМИЛЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети жамоат чорвачилигини интенсив ривожлантириш соҳасида колхоз-совхозларга ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарига катта амалий ёрдам бериб келаётир. Партия ва ҳукуматимизнинг бу соҳада қабул қилган қатор қарорларида чорвачиликни ихтисослаштириш ва механизациялаш асосида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ва қорамоллар маҳсулдорлигини оширишнинг конкрет йўл-йўриқлари кўрсатиб берилмоқда.

Муҳим аҳамиятга эга бўлган бу қарорларни оғишмай амалга ошириш йўлидан бораётган кўпгина колхоз ва совхозларда чорвачилик кескин ривожланиб, хўжаликка кўплаб соф даромад келтираётган рентабелли соҳага айланиб бормоқда. Юксалиш йўлига ўтиб олган ана шундай хўжаликлардан бири Калинин районидаги «Қорасув» совхозидир. Совхоз чорвадорлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва иш сифатини яхшилаш шиорини ўртага ташлаган ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилидаёқ юксалиш сари муҳим қадам қўйдилар. Шу йили фермадаги қорамоллар сони 579 бошга етказилди. Шундан 234 боши соғин сигирлар бўлиб, уларнинг ҳар биридан ўртача 3282 килограммдан сут соғиб олинди ва давлатга жами 5363 центнер юқори сортли сут топширилиб, план ва социалистик мажбуриятлар ортиғи билан адо этилди. Бўрдоқига боқилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 431 килограммни ташкил этди.

Чорвадорлар юбилей йилида янада салмоқли ютуқларни қўлга киритдилар. Шонли инқилобнинг 60 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, жамоат чорвачилигини ривожлантиришда олға қараб янада улкан одим ташлашди. Қорамоллар сони пландаги 560 ўрнига 618 бошга етказилди. Планда белгиланган 594 тонна ўрнига 721,2 тонна сут етиштирилди. Бу социалистик мажбуриятда белгиланганидан 21 тонна кўпдир.

Сут соғиб олишни кўпайтиришга асосан, сигирлар маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Масалан, 1976 йилда ҳар бир сигирдан ўртача 3282 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, юбилей йилида бу кўрсаткич 3518 килограммни ташкил этди.

бошлаш лозим, деган қарорга келдик ва худди шундай қилдик. Уч-тўрт йил ичидаёқ жайдари молларни бутунлай тугатиб, ўрнига фақат қора-ола зотли сермаҳсул қорамолларни кўпайтирдик.

Ҳақиқатан ҳам ҳозир фермада фақат қора-ола зотли моллар парвариш қилинмоқда. Соғин сигирлар ёш бузоқлар ҳисобига кўпайтирилиб, сутдан қолаётганлари бўрдоқига боқилиб гўштга топширилмоқда. Сермаҳсул зотли бузоқлар етиштириш яхши йўлга қўйилганлиги сабабли уларни райондаги бошқа хўжаликларга ҳам сотиш имконияти туғилди ва бу соҳа хўжаликка мўмай даромад келтира бошлади.

Озуқа базасини мустаҳкамлаш жамоат чорвасини ривожлантиришнинг иккинчи муҳим шартидир. Хўжалик раҳбарлари, ферма мутахассислари бу масалага доимо жиддий эътибор беришади. Айниқса, алмашлаб экиш қатъий график асосида олиб борилаётир. Хўжаликнинг бўлак-бўлак карталардан иборат 110 гектар бедазори бор. Ҳар бир картадан уч йил ҳосил олингандан сўнг ҳайдалиб, ўрнига сабзавот экилади ва яна шунча ерга янги беда уруғи сепилади. Шу йўл билан мавсумда беда олти мартагача ўриб олинадиган бўлди. Ҳосилдорлик ҳам пландаги 110 центнер ўрнига 160 центнердан кам бўлмаётир.

Озуқа экинлар парвариши яхшиланиб, ҳосилдорлик ошгани сари қишлов учун жамғарилаётган озуқа миқдори кўпайиб бормоқда. Масалан, 1977—1978 йил чорва қишлови учун 2200 тонна дағал хашак, 70 тонна беда уни тайёрланди. 1700 тонна сенаж, 2500 тонна силос бостирилди. Белгиланган рационга кўра бу озуқа запаси бир ярим мавсумга бемалол етади.

— Озуқа базаси мустаҳкам бўлгани билан ундан тежамкорлик билан фойдаланилмаса ёки қайта ишлаб, хўшхўр ва тўйимли қилиб молларга берилмаса, мўлжалдаги маҳсулотни олиб бўлмайди, — дейди ўрта махсус малакали механик Султон Мухиддинов. — Шу-

собақа кенг йўлга қўйилганлиги, илғорларни ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантиришнинг янги-янги формалари қўлланилаётганлиги туфайли сут соғувчиларнинг, бўрдоқичиларнинг ва бузоқбоқарларнинг меҳнат активлиги ошиб бормоқда. Жумладан, сут соғувчилар ўртасида ташкил этилган мусобақанинг асосий шартларидан бири мураббийчилик ҳаракатидир. Мусобақага якун ясашда соғиб олинган сутнинг миқдори ва сифатидан ташқари шогирдлар эришаётган кўрсаткичлар ҳам ҳисобга олинади.

Мусобақанинг бу усули

Бўрдоқибоқарлар ҳам юксак натижаларга эришиб, коллектив ютуғига баракали ҳисса қўшдилар. Бўрдоқига боқилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 468 килограммдан га тўғри келди. Пландаги 27 тонна ўрнига 39,9 тонна гўшт топширилиб, мажбурият ҳам ортиғи билан бажарилди.

Совхоз чорвадорларининг ана шундай аҳиллик билан қилган меҳнатлари хўжаликка 30 минг сўмга яқин соф даромад келтирди ва «Узплодоовощвинпром» бирлашмасининг дипломи ҳамда пул мукофоти билан тақдирланди.

Бундай жадал суръатлар билан ривожланиш имкониятини бераётган асосий омиллар нимада?

— Биз, — дейди ферма мудири Насриддин Муҳиддинов, — илғор хўжаликлар тажрибасини атрофлича ўрганиб, юксалиш йўлини моллар зотини яхшилашдан

нинг учун биз моллар зотини яхшилаш, озуқа базасини мустаҳкамлашдан ташқари фермамиздаги асосий иш жараёнларини механизациялаштиришга ҳаракат қилаётирмиз. Сўнгги йилларда беда фақат КИР-1,5 маркали механизм ёрдамида ўриб, бирйўла майдаланиб, молларга берилмоқда. Қиш ойларида эса жамғарилган дағал хашак КУФ—1,2 универсал механизмда майдаланиб, озуқа цехида буғланмоқда. Натижада дағал хашакнинг тўйимлилиги ортиб, нушхўрд чиқмайдиган бўлди. Айниқса, озуқа цехи жуда қўл келаётир. Бу ерда силос, барди, шелухалардан аралаш озуқа тайёрланиб, минераллар ва турли витаминлар билан тўлдирилиб, қайта ишланади. Бу хушхўр озуқани иштаҳа билан истеъмол қилаётган молларнинг маҳсулдорлиги тез ортиб бормоқда.

Фермада социалистик мусобақа катта фойда келтираётир. Фермада меҳнат қилаётган ёшларнинг касб малакаси ортиб, уларнинг кўпчилиги пешқадамлар сафидан ўрин олмоқда.

Фермада энг тажрибали мураббий сифатида танилган сут соғувчилардан бири Турғуной Серикбоевадир. Эндиликда унинг номи кўпчиликка таниш. У 5—6 минг килограммчи ташаббускор сут соғувчиларнинг бири сифатида юбилей йилида, айниқса, фидокорона меҳнат қилди ва ўз қарамоғидаги 25 бош сигирнинг ҳар биридан 5642 килограммдан юқори сортли сут соғиб олишга эришди. Бу мажбуриятда белгиланганидан 642 килограмм кўпдир. Тажрибали сут соғувчи ваъдасини ёруғ юз билан бажаришдан ташқари шогирдларининг ҳам мусобақада пешқадамлик қилишлари учун сидқидилдан кўмаклашаётир. Шу туфайли Кимё Мухиддинова фермага келганига эндигина уч-тўрт йил бўлганига қарамай бу касбни пухта эгаллаб олди. У юбилей йилида ўз қарамоғидаги молларнинг ўртача маҳсулдорлигини 4250 килограммга етказишга эришди. Бу ферма бўйича иккинчи кўрсаткичдир. Ташаббускорнинг яна бир шогирди Минигул Мирзагулова эса қарамоғидаги сигирларнинг ҳар биридан 3800 килограммдан ошириб сут соғиб олди.

— КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини чорвадорларимиз зўр мамнунлик билан кутиб олдилар, — дейди совхоз партия ташкилотининг секретари Мастура Ёқубова. — Улар партия ва ҳукуматимизнинг даъватига амалий жавоб бериш учун оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар. Соғин сигирларнинг ўртача маҳсулдорлиги 3516 килограммга етказилиб, давлатга 738 тонна сут топширилади. Бу йил бўрдоқибоқарлар давлатга 45 тонна гўшт топшириш мажбуриятини олдилар.

Совхоз чорвадорлари юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун қорамоллар парваришини янада кучайтирмоқдалар. Озуқа запасини аниқ ҳисобга олиб январь-февраль ойларига мўлжалланган рацион кўпайтирилди. Бир килограмм сут етиштириш учун 300 грамм концентрат, бир ярим килограмм силос, бир килограмм сенаж, 300 грамм беда хашаги, 300 грамм шелуха, икки килограмм барди, бир килограмм шоли кепаги, 200 грамм ўт уни сарфланмоқда. Шу туфайли ҳар бир соғин сигирнинг кунлик маҳсулдорлиги ўн килограммдан кам бўлмаётир.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

ВАРАҚА № 1 (179)

КАТТА ВА КИЧИК ҲАР БИР ИШДА ТЕЖАМКОР БЎЛИШ, ТАННАРХНИ КАМАЙТИРИШ, ТАЛОН-ТАРОЖ ВА ИСРОФГАРЧИЛИК ФАКТЛАРИНИ БАТАМОМ ТУГАТИШ — СОЦИАЛИСТИК ХЎЖАЛИК ЮРИТИШНИНГ ЭНГ МУҲИМ ТАЛАБИДИР, БАРЧА МЕҲНАТЧИЛАРНИНГ БУРЧИДИР!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАКТУБИДАН).

ШИОРИМИЗ—ТЕЖАМКОРЛИК

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил декабрь Пленумида сўзлаган нутқида «...ўз тасаруфимиздаги ҳамма нарсадан, халқ хўжалигида ишлаб чиқарилаётган ҳамма нарсадан тежаб, рационал фойдаланиш — экономикани жадал ривожлантиришнинг асосий резервларидан биридир. Бу резервлардан фойдаланиш—ҳозирги босқичда хўжалик фаолияти соҳасидаги энг муҳим вазифадир», деган эди.

Бу сатрларда олам-олам мазмун бор. Тежалган ҳар бир нарса қўшимча маҳсулот, Ватан қудратини оширувчи бир омилдир. Бизнинг коллективимиз тежамкорлик учун қизғин кураш олиб боряпти. Халқ назоратчилари бу борада олдинги сафдадирлар.

Ҳозир қиш фасли. Бу пайтда ёнилғи-мойлаш материаллари, электр энергиядан қанча тежамли фойдаланилса меҳнат унумдорлиги ошади, маҳсулот таннархи арзонлашади, ишимизга барака киради. Шу мақсадда тежамкорликка катта аҳамият беряпмиз. Алоҳида тадбирлар ишлаб чиқилган. Постлар план асосида иш олиб бормоқда. Ҳар бир грамм ёнилғи, мойлаш материаллари, ҳар киловатт-соат электр энергия ҳисобда.

Ўтган йилнинг худди шу вақтида иш унуми бироз пасайиб қолди. Ўйлаб кўрсак тежамкорликка етарли эътибор бермай қўйган эканмиз. Январь ойининг ўзида 389 минг киловатт-соат электр энергия кўп сарфланибди. Халқ контроли группаси уч кун давомида рейд ўтказди. Камчиликлар аниқланди ва унинг натижалари маъмурият ва партия ташкилотига маълум қилинди. Улар халқ назоратчиларининг танқидлари ва огоҳлантиришларига жиддий эътибор билан қарашди. Текшириш натижалари мутахассисларнинг йиғилишида алоҳида муҳокама қилинди ва муҳим тадбирлар ишлаб чиқилди. Ана шу тадбирларни амалга ошириш юзасидан комиссия тузилди. Комиссия аъзолари ёнилғи, мойлаш материаллари, энергетика ресурсларидан рационал фойдаланиш бўйича қилинаётган ишларни назоратга олдилар. Айбдорларга нисбатан чоралар кўрилди.

Орадан бироз вақт ўтгач партия ташкилотининг йиғилишида бош инженер ва бош энергетикларнинг ҳисоботлари эшитилди. Йиғилишда тежамкорлик бўйича жуда кўп ишлар қилинаётгани маълум бўлди. Кўпчиликнинг эътибори бу муҳим ишга жалб этилганлиги учун бир қатор илғор тажрибалар пайдо бўлди. Ёнилғи-энергетика ресурсларидан тежамли фойдаланиш бўйича конкурс эълон қилинди.

Бу каби ташкилий ишларни тўғри йўлга қўйиш, техник тадбирларни тўла амалга ошириш туфайли январь ойида нормадан ошиқ сарфланган электр энергиянинг ўрни тезда қопланди. Биринчи ой квартал якуни бўйича 38 минг киловатт-соат электр энергия ва 16.5 тонна нефть маҳсулотлари тежаб қолинди.

Бошқарма халқ назоратчилари ҳам тежамкорлик бўйича ташкилий-техникавий тадбир ишлаб чиқишган. Шу режа бўйича қатор ишлар амалга оширилди. Бизда пайвандлаш агрегати бор. У 55 киловольт қувватли двигателга эга. Биз уни олиб ташлаб, ўрнига 10 киловольтли двигателни қўйдик. Ана шу янгилик шарофати билан ўтган йили ўн минг киловатт-соат электр энергия тежаб қолинди.

Халқ назоратчиларининг таклифлари билан яна бир қатор техникавий ишлар бажарилди. Бунинг натижасида 232 минг киловатт электр энергия, 20 тоннага яқин нефть маҳсулотлари иқтисод қилиб қолинди.

Халқ назоратчиларимиз ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида ҳам тежамкорликка катта эътибор билан қарашмоқда. Шу йилнинг ўзида бир неча марта рейд ва текширишлар ўтказилади. Уларнинг натижалари маъмурият, партия ташкилоти мажлислари ва умумий йиғилишларда муҳокама қилинади. Қабул қилинган қарорларнинг устидан қатъий назорат ўрнатганмиз.

В. ВАЙС,
«Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси юк ортиш-транспорт бошқармаси халқ контроли группасининг раиси.

Тоҳир Қодиров Тошкент асбобсозлик заводининг пешқадам ишчиларидан. Шу билан бирга у корхона халқ контроли группасининг аъзоси. Рейд ва текширишларда актив иштирок этаяпти. Суратда: Т. Қодиров маҳсулот сифатини текшираяпти.

ОБЛАСТЬ ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

МЕТАЛЛ—ХАЛҚ БОЙЛИГИ

Металломларни йиғиб топшириш бўйича белгиланган топшириқ областимизда муваффақиятли бажарилди. Кўпгина шаҳар ва районлар, саноат корхоналари ва хўжаликлар бу муҳим ишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Олмалиқ, Оҳангарон, Янгийўл шаҳарлари корхоналарининг коллективлари металлом йиғишда ва топширишда барчага намуна бўлмоқдалар.

Лекин шунга қарамай ҳали ҳам баъзи бир шаҳар ва районлардаги корхоналар ҳамда хўжаликлар халқ бойлиги ҳисобланган металл фондини кўпайтиришга ҳамон эътиборсизлик билан қараб келмоқдалар. Чирчиқ шаҳрида кўплаб саноат корхоналари мавжуд. Лекин коллективлар ўртасида металлом йиғиб топшириш бўйича мусобақа ташкил этилмаган. Натижада ўтган йилнинг ўзида белгиланганидан қарийб 400 тонна кам металлом тайёрланди.

Бекобод районида аҳвол бундан ҳам ачинарли. Райондаги бир қатор йирик совхозлар металлургия заводига металлом етказиб бериш юзасидан белгиланган вазифани мутлақо бажармай қўйганлар. Совхоз бош инженерларининг эътиборсизлиги билан ўтган йили 600 тонна металлом йиғилмай қолди.

Умуман областимиздаги 24 пахтачилик совхозидан атиги 8 таси металлом йиғиб топшириш бўйича планини адо этди ҳолос. Қолган хўжаликлар бу соҳага панжа орасидан қараб келмоқдалар.

Область халқ контроли комитети яқинда бу масалани атрофлича муҳокама қилди. Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Аракелянга металлом йиғиб топширишда йўл қўйилган нуқсонлар кўрсатилди. Бошқарма бўйича бу соҳадаги план бажарилмай қолди. 850 тонна металл парчалари кам тўпланди.

Бекобод районидаги 1 — «Далварзин», «Партия XXV съезди», Ойбек номли, 4 — «Далварзин» совхозлари бош инженерларига металлом йиғиб топширишга етарлича раҳбарлик қилолмаганликлари ва бу соҳадаги планларни барбод этганликлари учун маълум миқдорда жарима солинди.

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ КЎПАЯДИ

КПСС XXV съезди қарорлари асосида кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Бу соҳадаги ишларни областимиздаги кўпгина саноат корхоналари муваффақиятли бажармоқдалар. Ўтган йилнинг ўзида планга қўшимча равишда салкам 20 миллион сўмлик кенг истеъмол моллари ишлаб чиқарилиб, меҳнаткашларга тортиқ этилди.

Ўтказилган текширув давомида ҳали ҳам бир қатор корхоналарда аҳоли учун зарур бўлган товарларни кенг кўламда ишлаб чиқаришга эътиборсизлик билан қаралаётганлиги маълум бўлди. Олмалиқ маиший химия заводи бу соҳада бошқаларга «намуна» бўлмоқда. Заводда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш 11 ойлик плани 96,3 процент, меҳнат унумдорлиги эса 89,3 процент бажарилди холос. Маҳсулотларнинг айрим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган планлар бундан ҳам орқада. Мавжуд ускуналар қувватидан 60 процент фойдаланилаётганлиги учун ҳам ишлаб чиқаришда шундай қолоқлик сезилмоқда.

Корхонада меҳнат интизоми паст. Сменапараро бекор туриб қолишлар натижасида ҳар йили ўрта ҳисобда 20 минг ишчи-соатдан кўпроқ вақт йўқолмоқда. Прогуллар, маъмурият руҳсати билан ишдан қолишлар натижасида ўтган йили қарийб 700 ишчи-куни бекорга ўтди.

Маҳсулот сифатини яхшилаш устида ҳам кам қайғурилаяпти. Сифатни яхшилаш бўйича ўтган йилнинг бошида 24 пунктдан иборат тадбирлар ишлаб чиқарилган эди. Лекин йил давомида бу тадбирларнинг ярмидан ҳиёл кўпроғи бажарилди ҳолос. Ҳозир минг-минглаб сўмлик маҳсулот бракка чиқарилмоқда. Брак маҳсулот учун эса завод савдо ташкилотларига катта миқдорда жарима тўламоқда.

Олмалиқ шаҳар халқ контроли комитети корхонадаги аҳволни текширувдан ўтказиб, маъмуриятга йўл қўйилган камчиликларни кўрсатган эди. Лекин завод раҳбарлари бундан тегишли хулоса чиқариб олмадилар. Шу масала юзасидан область халқ контроли комитети «Узбекхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Н. Мелкумовнинг ҳам ҳисоботини тинглаган эди. У Олмалиқ химия заводида янги ускуналарни ишга туширамиз, хомашё ва материаллар етказиб беришни кўпайтирамиз деб ваъда қилган эди. Аммо, ваъда ваъдалигича қолиб кетди.

«Чирчиқсельмаш» заводида ҳам маданий-маиший моллар ишлаб чиқаришга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Бу соҳадаги планлар ойма-ой бажарилмай қоляпти. Область халқ контроли комитети халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришда йўл қўйилаётган камчиликларни муҳокама қилиб, «Узбекхимпласт» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Н. Мелкумов, «Чирчиқсельмаш» заводи директори вазифасини бажарувчи В. Н. Медведевни жиддий огоҳлантирди.

УЙ-ЖОЙ ФОНДИНИ НАМУНАЛИ САҚЛАЙЛИК

Мавжуд турар-жой биноларини ремонт қилиш, уларни намунали сақлаш учун давлат ҳар йили кўплаб маблағларни сарф қилмоқда. Уй-жой фонди ремонти учун областимиз бўйича 1976 йилда 22 миллион 230 минг сўм, 1977 йилда эса 27 миллион 600 минг сўм ажратилди.

Маҳаллий советларга қарашли турар-жой фондларини капитал ремонт қилиш область ремонт қурилиш трестига қарашли ташкилотлар зиммасига юкланган. Лекин айрим қурилиш ташкилотларининг шошма-шошарликка йўл қўяётганликлари, ремонт ишларини қўл учида, сифатсиз бажараётганликлари кишиларда ҳақли эътироз туғдирмоқда.

Кўпгина объектларда капитал ремонт ишлари ўз вақтида бажарилмайди. Сантехника ускуналари, иситиш системалари ишдан чиқса ҳам уларни ремонт қилиш ёки ўзгартириш устида ҳеч ким бош қотирмайди. Янгийўл, Олмалиқ шаҳарлари турар-жой бошқармаларида, Юқори Чирчиқ уй бошқармаларида ремонт учун ажратилган маблағ янги қурилишларга берилмоқда.

Идоралар ва маҳаллий советларнинг уйларида истиқомат қилаётган оилалардан томдан чакка ўтаётганлиги, иссиқ сув вақти-вақти билан тўхтаб қолаётганлиги, инженерлик ускуналари вақтида ремонт қилинмаётганлиги юзасидан ҳамон кўплаб шикоятлар тушиб турибди. Бу нуқсонлар қурилиш ремонт ташкилотлари, уй-жойлардан фойдаланиш конторалари ходимларининг масъулиятсизлиги туфайли содир бўлмоқда. Область халқ контроли комитети коммунал хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Насриддинов ва область ремонт-қурилиш тресте бошлиғи Мухиддинов эътиборини йўл қўйилаётган камчиликларга ва уларни тезроқ тугатишга қаратди.

ҲИССА

Янгийўл районидаги Ново-Михайловка луб заводи ишчилари ўтган йилни яхши якунлашди. Маҳсулот реализация қилиш плани муддатидан олдин адо этилди. Бу ютуқда назоратчиларнинг катта ҳиссалари бор. Ички резервларни қидириб топиш, хом ашё ва материалларни тежаш, ёнилғи энергетика ресурсларидан рационал фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда улар бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар.

Корхона халқ контроли группасига йигирма назоратчи бирлашган. Улар квартал план асосида турли рейд ва текширувлар ўтказмоқдалар. Ўтган йили йигирмадан ортиқ текширув бўлди. Энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишни таъминлаш мақсадида барча ишлаб чиқариш участкаларига электромонтерлар бириктириб қўйилди. Яна бир текширув маҳсулот сифатини яхшилашга бағишланди. Каноп толасининг сифати энг аввало хом ашёга боғлиқ. Назоратчилар бу галги рейдда корхонада хом ашёнинг қандай сақланаётганлигини текширдилар. Рейд давомида баъзи бир нуқсонлар аниқланиб, тезда бартараф этилди.

Орадан кўп ўтмай актив назоратчи М. Величкованинг таклифи билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати ҳам текширувдан ўтказилди. Текширув давомида маҳсулотни қайта ишлаш жараёнида сифати пасайиб узун тола миқдори камайиб кетаётганлиги аниқланди. Кўрилган тадбир туфайли исрофгарчиликнинг олди олинди. Текширувда илғор ишчи К. Шабанов хом ашё қайта ишлаш олдидан кўнгилдагидек намланмаётганлигини маълум қилди. Шу боисдан ҳам тола камайиб маҳсулот сифати пасаётган экан. Назоратчилар таклифи билан маъмурият каноп толаси сифатини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

Ишчилар беш йилликнинг учинчи йилини яхши бошлашди. Назоратчилар смена топшириқларнининг қандай бажарилаётганлигини мунтазам кузатиб бормоқдалар.

Коллектив уч йиллик планни СССР Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллиги нишонланадиган кунгача бажаришга, қўшимча 700 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, 500 тонна каноп толаси ишлаб чиқариш мажбуриятини олганлар. Бу маррага эришмоқ учун энг аввало ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, иш вақтидан тўла фойдаланиш талаб этилади. Назоратчилар навбатдаги рейдларда мана шу вазифалар қандай бажарилаётганлигини текширувдан ўтказишмоқчи.

М. ПЕЙСЕНОВ,
халқ назоратчиси.

МАЖРУҲ ТРАКТОРЛАР

— Ҳали, ҳали юбилей йилида яратган тоғ-тоғ «оқ олтин» хирмонимизга қараб завқланаман.

— Менинг кўнглимда ҳам шу ифтиҳор бор. Қани энди юрагимга ўт ёқадиган одам бўлса-ю яна ўзимни кўрсатсам.

— Лекин бунга илож бўлармикан, биродар?

— Қайдам, техника турганда шунча ишни қўл билан бажармайдилар-ку.

— Сен-ку ҳақ гапни айтдинг-а. Лекин айрим кишилар буни тушинишмаяптида. Кечаги зафар билан бугун маст бўлиб юришибди...

Газетхон шу ерга келганда чекиниш қилмоқчимиз. Маълумки, юбилей йилида областимиз пахтакорлари зўр ғалабани қўлга киритдилар. Улкан хирмон уюлди. Бундай юксак чўққини забт этишда техника деҳқоннинг қаноти бўлди. Шунинг учун кўпгина колхоз, совхозларда йиғим-теримдан сўнг техникани сифатли ремонт қилиб усти ёпиқ жойларга қўйилмоқда. Лекин минг афсуски, айрим хўжаликларда ҳосил йиғиб олингач техника ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Қор-ёмғирда лойга беланиб, занг босиб ётибди.

Ростмана йиғласа сўқир кўздан ҳам ёш чиқади, дейишади. Техника хўжайинлари тракторлар билан «гаплашмаса» тракторлар аламдан тилга кирса ажаб эмас. Биз ана шундай «суҳбат» ва «шикоят»лардан айримларини эътиборингизга ҳавола қилишга жазм этдик.

Суҳбат давом этарди.

— Шундай дўстим. Тасмам ўша пайтда қаттиқ тортилган эди. Шу бўйича белимни узай деяпти.

— Менинг ранғимни кўрган одам касали бор деб ўйламайди. Аммо, ичимдан зил кетганман. Гидроцилиндрларимнинг четлари ёғланмаганидан сидирилиб тушаяпти. Шиналаримда босим ҳаддан зиёд ортиқ, қоққан қозиқдек бўлиб қолганман.

— Мен эса резина деб ўтирибман. Ёғин-сочинда бир қават этим шилиниб тушаяпти.

Шу пайт паст томондан қандайдир нидо эшитилди. Сўнг кимдир синиқ товуш билан деди:

— Сизлар-ку сабр қилсаларинг бўлади. Балки, бутун ишни ёрдамга келадиган шаҳарликларга сақлаб қўйишгандир. Осон йўли шу. Аланглаб бизни кўрмаяпсизлар шекилли. Тўртовлон-кўрак чувиш машиналаримиз. Ёшимизни яшамасдан бизни гумдон қилишди. Ҳали ишга ярардик. Аммо ҳисобдан чиқариб бурчакка тиқиб қўйишди. Алам қиларкан. Қани энди заводдан бу колхозга эмас бошқа хўжаликка тушганимизда қаторда юрармидик...

— Эҳ, дўстим аҳволингга ачинамиз, аммо Оққўрғон районида бундан ҳам баттар ҳоллар юз берган. Куйбишев, Вотинцев номли, «Коммунизм», «Партия XXII съезди» колхозларида туппа-тузук пахта териш машиналарини қисмларга ажратиб-ажратиб ташлашибди. Бу ерда бўлса ҳисобдан чиқарилган техникани қоидага хилоф равишда қайта ишга солинаяпти.

Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхозидан суҳбатларни ёзмадик, аммо шикоят текстини эълон қилмоқдамиз: «Хўжаликда минерал ўғит сақланадиган иккита бостирма бор. Минерал ўғит экинга куч қувват, ҳосилга барака. Лекин шу ерга бизни ҳам тиқиб қўйишганига ҳеч чидолмаяпмиз. Бизни улардан ҳолироқ жойда сақлаш ҳақидаги кўрсатмага қачон амал қилишади. Ахир техника турган жойда механизаторлар келиб туришади. Заҳарли химикатлар уларнинг ҳаёти учун хавфли-ку?! Бундан ташқари хўжаликда 17 та техника нимта-нимта қилиб чок-чокидан ажратилиб қўйилибди. Улардан бир нечтаси 1975—1976 йилда завод остонасини хатлаган янги машиналар бўлса».

Ҳақиқатан областимиздаги бир қатор колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ва асраш ёмон аҳволда. Машина ва механизмлар очиқ ҳавода қолиб кетмоқда. Бир қатор жойларда техника ремонти сифатсиз бажарилаяпти. Устахоналарда керакли шарт-шароитлар яратилмаган. Госсельтехнадзорнинг район инспекциялари техникани сақлаш ва фойдаланишга етарли эътибор бермаяпти. Инженер-инспекторлар бошқа ишлар билан машғул бўлиб қолишаяпти.

Ўрта Чирчиқ, Пискент, Чиноз, Қуйи Чирчиқ, Калинин районларида ҳам шу каби камчиликлар борлигини халқ назоратчилари аниқладилар.

Б. ПЎЛАТОВ.

«ҲОЖАТБАРОР»ЛАР

Ҳали сатанг товуқлар кўноқни тарк этишмасданоқ бу ерда ким ошди савдоси авжга минади. Тошкентдек шаҳри азимда жамики транспорт воситаси борки, тонгданоқ Ипподром бозори томон турна қатор йўлга чиқади. Бунинг сабаби бор. Кундалик ҳаётда у ёки бу нарсага эҳтиёж туғилдими, каттадан-кичик шу ерга йўл олади, негаки истаган нарса бу ерда сотилади, сотиб олинади. Фақат эслатиб қўяйлик, оладиган нарсангиз устида бўладиган «арзимас» беш-ўн сўмлик «шапка»сига чидасангиз бўлгани.

Машинаю эҳтиёт қисмлар, гиламлар-у парчалар, тақинчоқлар-у кийим-кечаклар, қисқаси ноёб ҳисобланган, бинобарин шаҳар савдо тармоқларида кундуз куни чироқ ёқиб қидирсангиз ҳам топилмайдиган ҳамма-ҳамма нарсаларни истаган миқдорда бу ердан топишингиз мумкин.

Бугун ҳам бозор ини бузилган чугурчуқлар уясини эслатади. Баҳор ёмғиридан сўнг ердан бодроқдек патирлаб чиққан қўзиқоринлардек тўп-тўп бўлиб турган «ҳожатбарор»ларнинг бозори қизиганда қизиган. Уларнинг орасидан Чилонзор ОРКсига қарашли 10-сабзавот дўкони сотувчиси Яфо Евдаевани излаб топиш айтарлик қийинчилик туғдирмайди. Қуни-қунжи у ёки бу молга тўлдирилган истаган «кунда-шундалар»дан бир оғиз сўрангиз вассалом, бир лаҳзада уни рўпара қилади қўяди.

Ҳа, ўрта ёшларга бориб қолган бу аёл барчага отнинг қашқасидек маълум ва машҳур.

— Келин-куёвга узук дейсизми, — ҳолироқ жойга бошларкан шивирлайди Евдаева, — бор, топилади. Эшитмадим, қанақасидан, брилиант кўзлигиданми ёки оддийсиданми?

Кўз олдингизда ноёб металдан ишланган катта-кичик узуклар-у, бўйинга тақиладиган тақинчоқлар жилваланади, олмос кўзли билакузуклар камалак рангда товланиб, қандай киссангизни кавлашга тутинганингизни сезмай қоласиз.

Евдаева сир сақлашни ёқтирмайди, кўтара савдони хуш кўради.

— Магазинда 50 сўм туради, лекин сиздан яширишнинг ҳожати йўқ, устига «шапка» бериб оламиз. Бошқаларга 100 дан пуллаётган эдик, тўйга экан, қайишмайман, 80 сўм берақолинг.

Турган гап, магазинма-магазин юравериб ҳафсаласи пир бўлган харидор ҳожати чиққанидан хурсанд, «ҳожатбарор»га пулни санаб бераркан, қайта-қайта қуллуқ қилишни ҳам унутмайди.

«Қаловини топсанг, қор ёнади» дейди халқимиз. Бу — бечиз айтилмаган. Мисол дейсизми, истаганча келтириш мумкин.

Дарвоқи, ҳаётимиз йил сайин фаровонлашиб бормоқда, кимки нимани орзу қилса ниятига етадиган замон. Телевизор, холодильник, енгил машиналар кундалик ҳаётга тобора кўпроқ сингиб боряпти. Ҳалол меҳнат эвазига топилган маблағга машина сотиб олиб, фаровон турмуш гаштини суришга нима етсин.

Лекин масаланинг бошқа бир томони борки, ана ўшани эсласанг пешананг тиришиб, таъбинг хира бўлади. Машинани вақти-вақти билан техник кўрикдан ўтказиш, лозим бўлса ремонтдан чиқариш, эскирган деталларни алмаштириш қийин муаммога айланиб қолган.

Шаҳримизда ВАЗ автомаркази очилганига анча бўлиб қолди. Хўш, ана шу корхона меҳнаткашларга қандай хизмат кўрсатмоқда? Машинани ремонт қилиш, яроқсиз ҳолга келган қисмларни алмаштириш, техник кўрикдан ўтказиш шундай бир муаммога айланганки, уни унча-мунча одам ҳал этолмайди. Машинани цехга олиб киришдан олдин диспетчер хонасига етиб боришнинг ҳам ўзи бўлмайди. Соатлаб, кунлаб, ҳафталаб навбат кутишга тўғри келади. Бу ҳол эса юлғичлик, пораҳўрликнинг гуллашига олиб келди.

— Двигателни алмаштириш керак,— диспетчер Абдуғани Мелиевни ҳоли топаркан мақсадга кўчди «Ў» исмли машина эгаларидан бири. — Шунга ёрдамингизни аямасангиз.

— Икки-уч ойсиз иложи йўқ. Нима, бошқа навбат кутаётганлардан ортиқ жойингиз борми? — кўрслик билан жавоб қилади Абдуғани.

— Бир иложини қилмасангиз бўлмайди, ука. Ҳар қалай қуруқ қўймайман, кейин хурсанд бўласиз.

Ҳозиргина осмонда юрган диспетчер бироз пасайди, бир зумда майиздек юмшайди, қўрс муомала ҳам майинлашди.

— Усталар билан гаплашиб кўраман, илло бирон бир иложи топилса. Буёғи 200 сўм берсангиз бўлгани. Икки-уч кунда янги двигатель қўйиб беришади...

Хуллас, аванс тариқасида 150 сўмни чўнтакка урган «ҳожатбарор» Абдуғани Мелиевнинг шу кунги чўтали 726 сўмни ташкил этди-ю, шу билан «фаолияти» таққа тўхтади қолди. Чилонзор район ички ишлар бўлимининг ОБХСС ходимлари юқорида тилга олинган «ҳожатбарор» юлғичларни жиноят устида қўлга туширишди.

Яфо Евдаеванинг уйи тинтув қилинганда жаъми 115 кўзли ўнлаб брилиант тақинчоқлар, тилла узук ҳамда бўйинга тақиладиган тақинчоқлар, 3800 сўм нақд пул чиқди. Ҳаром йўллар билан топилган диспетчер Абдуғани Мелиевнинг шахсий «Жигули» автомашинаси ҳам давлат иҳтиёрига ўтказилди.

Бинобарин ҳақ қарор топди. Ўзгалар ҳисобига яшовчи, бойлик ва мол-дунёга хирс қўйган шахслар тегишли жазо олдилар.

Л. САЛИМОВ.

ТЕКИНХЎР, ЮЛҒИЧЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

«Электроаппарат» заводининг коллективи юбилей йилини меҳнатда катта муваффақиятлар билан якунлади ва ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили учун оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди.

Завод ишчи-хизматчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубига жавобан ҳозир яна ҳам самаралироқ меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, маҳсулот сифатини ошириш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилаяпти.

Л. Каримова шу корхонанинг илғор электр монтажчиларидан ҳисобланади. У москваликлар ташаббусига қўшилиб, уч йиллик топшириқни СССР янги Конституциясининг бир йиллиги нишонланадиган кунгача бажаришга сўз берди. Бу йил бир неча марта тежамкорликка бағишланган рейдлар ўтказилди. Шу рейдларда Л. Каримова ҳам иштирок этди. Суратда: Л. Каримова.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

ҚАЛЪА ҚАҲРАМОНЛАРИДАН БИРИ

ШОНЛИ Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллиги арафасида жонажон Ватанимизни ички ва ташқи душманлар ҳамласидан сақлаб қолган баҳодир, афсонавий қаҳрамон йигит ва қизларимизни ҳурмат билан эслаб ўтмоқ жоиздир.

Совет кишилари Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларида немис-фашист босқинчиларининг биринчи дахшатли ҳамласига бардош бериб, унга қарши қаҳрамонона курашган. Ватанимизнинг Ғарбий дарвозаси — Брест қальасида жойлашган жангчиларимизнинг шон-шуҳратини яхши биладилар. Совет жангчиларининг Улуғ Ватан уруши йилларида жуда равшан намоён бўлган ажойиб фазилатлари чиндан ҳам Брест қальаси ҳимоячиларининг мардонавор ишларида ўз аксини топди. Шу сабабдан Брест қальаси совет кишилари учун қаҳрамонлик рамзи бўлиб қолди. Гитлерчи газандалар Брест қальасига ва Буг дарёси соҳилларида Ватан сарҳадларини ҳимоя қилиб турган чегарачиларга қўққисдан ваҳшийларча ҳужум бошлаганда қальа чегара заставаларида бир неча минг совет солдатлари, улар қаторида бир неча юз ўзбек ўғлонлари ҳам бор эди. Улар турли миллат фарзандлари билан бир тану, бир жон бўлиб Брест қальасини ҳимоя қилдилар.

Мен Брест қальасида бир неча марта бўлиб, ўзбекистонлик жангчиларнинг мардлиги ва матонати ҳақида анчагина маълумотлар тўплаганман. «Брест лавҳалари» номли китобимда улар ҳақида ёзган ҳам эдим. Қальа харобалари остидан ажойиб ҳужжатлар топилиб, жангномамиз саҳифаларига олтин ҳарфлар билан ёзилмоқда. Мен кейинги боришимда Қаҳрамон қальа музейида сақланаётган ҳужжатлар орасида ўзбекистонлик жангчилар ҳақида анча маълумотлар, бир неча кишининг исми фамилиясини ёзиб олган эдим. Мана улар; Узоқбой Хўжаев, Ғофур Каримов, Ҳасан Бобоев, Эсон Сулаймонов, Маҳмуд Муҳаммедов, Сулаймон Ҳакимов, Шариф Каримбоев, Нормуҳаммад Алиев, Муса Қурбонов, Абдулла Болтабоев, Абубакир Зокиров, Абдулқосим Имомбоев, Муҳаммад Бурхонов, Раҳим Бозоров, Рамазон Абдуллаев, Умурзоқ Раҳимбоев, Зокиржон Алимов, Аббос Мўминов, Ўтан Зулфиқоров, Қуддус Абдусалимов, Раҳим Насриддинов, Мирза Мусабоев, Узоқ Ортиқов, Абдулла Тожибоев, Турсун Ҳасанов, Нуъмон Исмоилов, Қодир Асқаров, Абдураҳмон Йўлдошев, Мухтор Каримов, Хуррам Латипов, Эсон Ҳакимов. Булар қальани ҳимоя қилиш вақтида гитлерчи газандалар билан шерлардек олишиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар.

Ёвуз душманга қарши курашиб, омон қолган қальа ҳимоячилари ҳалок бўлган жанговар дўстлари ҳақида бошларидан кечирган ҳаяжонли ва даҳшатли кунлар ҳақида сўзлаб, одамларни ҳайратга солмоқдалар.

Буг дарёси бўйида бўлган учрашув вақтида менинг ёнимга новчадан келган, салобатли бир киши келиб: — Сиз Ўзбекистондан келган экачсиз, ҳамшаҳар эканмиз, деб қўл узатди. Иккаламиз қуюқ сўрашгандан сўнг мен у кишига ўзимни таништириб, ундан ҳол-аҳвол сўрадим. У аста сўз бошлади.

Ҳикоядан маълум бўлишича, Василийлар оиласи 1930 йилда Тошкентга кўчиб келди. 1931 йилда отаси вафот этди. Василий акасининг тарбиясида қолади. У етти йил Тошкентдаги Владимир Ильич номли тўлиқсиз ўрта мактабда ўқиди. 1937 йили Тошкент кондитер бирлашмаси қарамоғидаги кутубхонага мудир бўлиб ишга кирди. 9-синфни тамомлагандан сўнг «Ўртоқ» кондитер фабрикасида ишлади.

1937 йилда у ўз хоҳиши билан ҳарбий-артиллерия мактабига ўқишга отланди. Ҳарбий мактабни 1941 йил бошларида муваффақият билан тамомлаб, лейтенант унвонини олгач аввалига Ғарбий Белоруссия ҳарбий округида, сўнг Брест қалъасидаги махсус зенит дивизионида хизмат қилди. Василий Яковлевич Сисин (Ҳозир Қуйи Чирчиқ районида яшаб, ишлаб келмоқда) қалъага келган куни уни биринчи бўлиб дала артиллериясининг командири лейтенант Ўктам Зулфиқоров кутиб олди.

Уруш арафасида чегара заставасидагилар тез-тез душман далар ётарди, уларнинг ёнида қонга беланган болалар эмаклаб, йиғлаб юришарди. Василий билан Зулфиқоров шошилганча ўз дивизионларига қараб югуриб кетишди. Шу пайт уларнинг ёнида бомба портлаб, Василий ерга қулади. У анчадан кейин хушига келди. У ертўлада ётарди. Бомбаларнинг портлаши, автоматларнинг тариллаши, самолётларнинг гувиллаши янада даҳшатлироқ эшитилиб турарди. Ертўлада Василийга ўхшаш ярадорлар анчагина бор эди. Василий оёғидаги этикни ечаман деб шунча ҳаракат қилса ҳам оғриқ азобидан ечолмади. Бошқаларнинг ёрдамида этигини ечиб қараса, болдирига бомбанинг парчаси қадалиб қолган экан. Уни суғириб олиб, ёнида ўтирган Зулфиқоровга кўрсатди. Кейин Зулфиқоровнинг ёрдамида аста ўрнидан туриб, кетди.

Гитлерчилар осмондан бомбардимон қилгандан кейин, тўплардан снаряд отиб, қалъа ичига ҳужум бошладилар. Қалъа ҳимоячилари уларга қарата артиллериядан ўт очиб, уларни Муховец дарёси соҳилларига улоқтириб ташладилар. Биринчи қарши атака вақтида Муховец дарёсининг суви оч қизил бўлиб кўринган бўлса, сўнгги ҳужумдан кейин дарё суви душман солдатларининг қип-қизил қонига бўялди. Қалъа ҳимоячилари гитлерчиларнинг бирин-кетин қилган бир неча ҳужумини мардона туриб қайтардилар. Дарё бўйларида фашист солдатларининг ўнларча мурдаси

СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

айғоқчиларини ушлаб олишарди. Душман самолётлари кун-ора ҳаво чегараларимизни бузиб турар, самолётларимиз дарҳол ҳавога кўтарилиб, уларни изига қайтариб юборардилар. Василий чегарадаги шароитни яхши билмагани учун лейтенант Зулфиқоровдан: «Нега ҳаво қароқчиларини уриб туширмайдилар?» деб сўраса Зулфиқоров унга: «Немислар билан бир-биримиз билан урушмаслик тўғрисида шартнома тузилган, шунинг учун уларнинг самолётларини уриб туширишга ҳақимиз йўқ» деб жавоб қайтарарди. Василий 393-махсус зенит дивизионининг 1-батареясидаги ўқчилар взводига командирлик қиларди.

1941 йилнинг 21 июнь куни машғулотдан сўнг хат ташувчи солдат унга командирнинг буйруғи ёзилган конвертни топширди. Буйруқда 22 июнь эрталаб соат 6.00 да офицерлар составининг ҳаммаси дивизия биносига тўпланиши ва қуролларини кўрикдан ўтказишлари кераклиги ёзилган эди. Шундан сўнг у дивизия комсомол ташкилотининг секретари кичик политрук Борис Баженов билан шаҳарни сайр қилгани кетди.

Василий сайрдан қайтиб келганда дўсти, лейтенант Зулфиқоров ухлаб ётган экан. Зулфиқоров 1941 йилнинг 15 июнь куни отпуска олиб Тошкентга жўнаб кетиши лозим бўлса ҳам, аммо 25 июнда дивизионнинг ўт очиш машғулоти бўлиши сабабли отпускаси кечиктирилган эди.

Эртаси дам олиш куни бўлгани сабабли 21 июнь кечаси қалъадаги жангчилар ором олиб ухлашарди. Ҳали тонг ёришмасдан, соат тўртдаёқ фашист газандалари ҳаммаёқни ларзага келтириб, жонажон Ватанимизга қарши қўққисдан уруш бошлади. Душман самолётлари қалъа устига бомба ёғдира бошлади. Зулфиқоров билан Василий Сисин ҳам сакраб туриб, кўйлакчан пастга қараб югурди. Пастки хонага анчагина одам тўпланиб қолган экан. Василий билан Зулфиқоров ташқарига чиқишганда ҳар ер, ҳар ерда мурётарди. Қалъа ҳимоячиларидан ҳам анчагина киши қаҳрамонларча курашиб ҳалок бўлган эди.

Василий дивизияга қайтиб келгандан сўнг Доминенко билан Зулфиқоровга кўрганларини айтиб берди. Шу пайт қалъа ичига қараб душманнинг бир неча солдатлари автоматлардан тўхтовсиз ўт очиб кела бошлади. Уларнинг яқинлашиб келишини пойлаб турган қалъа ҳимоячилари қарши атакага ўтиб, гитлерчи автоматчиларни битта қўймай қириб ташладилар. Василий Сисин ўз группаси билан орқа томонга қайтаётганда Кобрин дарвозаси томондан душман пулемёти ўт очиб қолди. Сисин группаси дарҳол ерга ётиб олди. Зулфиқоров бир қанча жангчи билан Сисиннинг группасига пулемётдан ўт очаётган душман томонга эмаклаб кетди. Улар яқинлашиб бориб, граната ирғита бошлашди. Орадан кўп ўтмай пулемёт овози ўчди.

Мана шу жангда анчагина жангчиларимиз ҳалок бўлди. Зулфиқоров белидан ярадор бўлса ҳам, баҳодир ва жасур командир бўлгани учун у марказий каземат «Мудофаа истеҳкоми»даги 3-ротага командирлик қила бошлади.

Урушнинг биринчи куни ана шундай қонли ва даҳшатли олишувлар билан ўтди. Душман ҳаводан тўхтовсиз бомбардимон қилиши натижасида артиллериямиз ўт очишдан тўхтаб қолди. Баҳодир жангчиларимиз қалъа харобалари ичида жон олиб, жон берардилар.

Гитлерчилар қалъа ҳимоячиларини тамомила қириб ташлаш учун ҳар қанча ҳаракат қилса ҳам, бунинг уддасидан чиқа олмадилар. Уларга Зулфиқоров ротаси орқа томондан, Сисин ротаси ён томондан тўхтовсиз зарба бериб туришди.

Кечаси ҳам, кундузи ҳам жанг бир дақиқа тинмас эди. Душман прожекторларини ёққунча ёки ўчиргандан кейингина жангчиларимиз ўлжа қурол йиғишга киришардилар. Зулфиқоровнинг ротасидан ўн киши ўлжа йиғишга бориб, душман ўти остида қолди. Улардан тўрттаси ҳалок бўлиб, тирик қолганлари казематга зўрға етиб келди.

Доминенко казематда партия мажлиси ўтказди. Унда Василий Сисин, Касаткин, лейтенант Ўктам Зулфиқоров ва бошқа коммунист жангчилар қатнашди. Партия мажлиси ёвуз душман билан охирги нафаслари қолгунча курашишга қарор қилдилар. Шу мажлисда — лейтенант Сисинни партия аъзолигига кандидат этиб қабул қилдилар.

Эрталаб майор Гаврилов Сисинни чақириб, унинг ёнига икки кишини қўшиб разведкага юборди. Бундан мақсад — гитлерчиларнинг бўлинмалари турган жойни аниқлаш ва қалъадан бир илож қилиб чиқиб кетиш эди. Разведкачилар казематнинг тешигидан аста чиқиб, дивизион биносига яқинлашиб борганларида, душман пулемётчилари уларни кўриб қолиб ўт очди. Разведкачилар ер бағирлаб судралиб бориб бино деразасининг ойнасини синдириб чаққонлик билан ичкарига тушиб қарашса «Максим» пулеметимиз ёнида икки чегарачи-жангчи душман томонни мўлжалга олиб ётарди. Сисин дурбин билан атрофни кўздан кечира бошлади. Шимолий дарвоза остида тўпланиб турган юзга яқин гитлерчини кўрди. Кобрин дарвозаси олдида эса ўттизга яқин фашист офицери тўпланиб, сўзлашиб турарди. Шу пайт Шимолий дарвоза томондан каземат томонга қараб элликдан ортиқ душман солдати кела бошлади. Улар мўлжалга яқин келиши билан «Максим»дан ўт очиб, уларнинг ярмидан кўпини қириб ташладилар. Сисин ўрнидан туриб пулеметни орқа томонга судраб бораётган пайтда кучли портлашдан йиқилиб, хушидан кетди. Уни разведкачи дўстлари кўтариб казематга олиб кетишди. У эртасига хушига келди. Кечга яқин унинг ёнига Доминенко, Зулфиқоров ва яна учтўртта жанговар дўстлари келишди. Улар маслаҳатлашиб казематда турган дивизион байроғини ҳамда муҳр ва бир неча папка ҳужжатларни плащ-чодирга, брезентга ўраб кўмиб қўйишди. Байроқни кўмишаётганда уларнинг кўзлари жиққа ёшга тўлди.

Қалъа тамомила вайронага айланган, қаҳрамон ҳимоячиларнинг анчаси, шу жумладан баҳодир командир, лейтенант Ўктам Зулфиқоров ҳам ҳалоқ бўлган эди. Бу фожиали воқеа 1941 йилнинг 29 июни урушнинг еттинчи куни содир бўлган эди.

Мен Василий Яковлевич Сисиннинг ҳикоясини диққат билан тинглаб, ундан Зулфиқоровнинг Тошкентнинг қайси жойидан эканлигини сўраганимда, у эслай олмади. Қидиришга тушдим. Ниҳоят орадан уч йил ўтгандан сўнг, Янгийўл шаҳар ҳарбий комиссари, полковник Ўғлон Шокировнинг ёрдамида Зулфиқоровнинг қаерлик эканини топдим.

Ўктам Зулфиқоров 1919 йилда Чиноз районининг йўл тушган қишлоғида ниҳоятда камбағал оилада туғилган. Ота-онаси ёшлигида ўлиб кетиб, бувисининг тарбиясида қолган. Кейинчалик болалар уйида тарбияланган. Вояга етгач Самарқанддаги ветеринария техникумида ўқиб, уни тамомлагандан сўнг Чиноз районида ветеринария врачи, Жданов номли колхозда комсомол ташкилоти секретари бўлиб ишлаган. 1940 йилда армия сафига чақирилган. Ўктам Зулфиқоровнинг синглиси Турди Алимова барҳаёт.

Ҳурматли газетхонлар юқорида номлари зикр этилган жангчиларни билган кишилар редакциямизга хабар қилурлар деган умиддамиз.

Адҳам РАҲМАТ,
А. ФАДЕЕВ мукофоти лауреати.

МУҲИМ БУРЧИМИЗ

Мамлакатимизда ёшларни коммунистик идеаллар ва илғор дунёқараш руҳида тарбиялаш учун ҳамма воситалар мавжуд. Адабиёт ва санъат, матбуот, радио ва телевидение бу соҳада катта тарбиявий роль ўйнамоқда.

Коммунистик жамият қурилишида энг муҳим вазифалардан бири бўлган янги кишини камол топтириш масаласи жойлардаги маҳаллий Советлар фаолиятида ҳам муҳим ўрин тутади.

Урта мактабларни тугатган ёшлар мамлакатимизнинг турли олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, ҳунар-техника мактабларида ўзлари танлаган касбларини эгаллашаяпти. Айримлари эса шу ерда қолиб қишлоқ, колхоз ва совхозларимизнинг гуллаб-яшнашига муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ёшларнинг ишга, ўқишга жойлашиб, ҳаётдан ўз ўринларини топишида жамоатчилик ташкилотлари, айниқса район комсомол комитети ва бошланғич комсомол ташкилотлари алоҳида жонкуярлик кўрсатмоқдалар.

Бу ютуқларга қарамасдан ёшлар тарбияси масаласида ҳали ҳам айрим камчиликлар мавжуд. Ёшлар ва ўсмирлар томонидан гоҳ-гоҳида жиноий ишлар содир бўлиб туради. 1961 йилда туғилган Ю. Айтгалиев шу йил февраль ойида гражданин Болдировга пичоқ урган. Г. Саркоев эса Кумаков исмли кишига жароҳат етказган. Жиноят қидирув, болалар хонаси бўлими ва участка инспекторларининг ҳозиржавоблиги туфайли улар фош этилиб тегишли жазосини олишди. Бироқ, жамоатчилик билан янада яқинроқ алоқада бўлинганида бу жиноятнинг олдини олиш ҳам мумкин эди.

Шу ерда яна бир мисол келтирайлик. Йил бошидан то бугунги кунга қадар район автоинспекцияси ходимлари томонидан огоҳлантирилган 698 қоида бузарнинг кўпчилиги ёшлардир. Шуниси ачинарлики, баъзи катта ёшдаги кишилар уларни тартибга чақириб, тўғри йўлга солиш ўрнига ўта лоқайдлик, эътиборсизлик кўрсатишади.

Бизнинг истагимиз колхоз, совхоз ва қишлоқларимиздаги клублар-ёшларнинг доимий дам оладиган, бўш вақтларини намунали ўтказадиган жойларга айлантирилсин. Комсомол ташкилотлари ташаббуси билан клублар қошида турли хил тадбирлар амалга оширилса. Ўсмирлар ва ёшлар ўзларининг қимматли вақтларидан унумли фойдаланишади. Турли учрашувлар, ўйин-кулги кечалари ташкил этишнинг ҳам бизнингча фойдаси катта. Ўсмирларни музика тинглашга, адабиёт ва санъатни севишга ўргатиш, қишлоқларда айниқса спортни оммалаштириш зарур.

Мактаблар педагогик коллективлари ва халқ маорифи бўлимларига ҳам бир истагимиз бор. Ҳар йили юзлаб ўқувчилар ўрта мактабни битириб, мустақил ҳаётга йўлланма оладилар. Лекин педагог ва маорифчилар уларнинг тақдири билан тубдан қизиқишмайди. Ўзлари таълим-тарбия берган ўқувчиларнинг 2—3 йилдан сўнг нима иш билан машғуллигини билишмайди. Агарда мактабнинг собиқ ўқувчилари билан тез-тез учрашиб турилса, ёшлар тарбиясидек умумий ишимизга катта фойда етарди.

Биз ҳар доим гўзал қишлоқларимиз ва у ерда меҳнат қилаётган оловқалб ёшларимиз билан фахрланамиз, улар ҳақида ғурур билан гапирамиз. Олийжаноб кишиларимиз номига доғ тушираётганлар эса шубҳасиз кўпчиликнинг нафратига учрайди, тегишли ташкилотлар, маъмурий ва совет органлари томонидан жазоланадилар. Киши умрининг баҳори бўлган ёшликнинг ҳар бир дақиқасидан унумли, режали фойдаланганлар албатта келажакда жамиятимизнинг бахтиёр аъзоси, илғор кишиси бўлиб етишадилар.

Р. ОДИЛОВ,
Қуйи Чирчиқ район ички ишлар бўлимининг бошлиғи, район Советининг депутати.

Пойтахтимизда янги «Москва» меҳмонхонаси жадал суръат билан қурилмоқда. Суратларда: инженер-геодезистлар Ю. Старостин ва Фурман иш устида. Пайвандчилар Т. Пўлатов билан Л. Камишниковлар пойдевор арматураларини тиклашяпти.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ТАСС БАЁНОТИ

Аввало. Сомалидаги ва бу мамлакатдан ташқари баъзи мамлакатлардаги расмий шахсларнинг хабар ва баёнотлари кейинги кунларда чет эл матбуотида тарқатилмоқда. Бу хабар ва баёнотларда Сомали билан Эфиопия ўртасидаги қуролли можаронинг пайдо бўлиши ва ҳозирги ривожининг сабаблари атайлаб бузиб талқин этилган. Жумладан, совет ҳарбий хизматчилари, шунингдек бошқа социалистик мамлакатларнинг «минг-минглаб» гражданлари уруш ҳаракатларида гўё Эфиопия томонида туриб қатнашмоқдалар, деб даъво қилинади. Уларнинг ёрдами билан гўё Эфиопия қўшинларининг Сомали территориясига бостириб кириши учун ҳозирлик кўрилмоқда ва шу мақсадда СССР Мудофаа министри яширинча Эфиопияга келди, деган миш-мишлар тарқатилмоқда. Совет кемалари ва самолётлари Эфиопиядаги уруш ҳаракатларида гўё қатнашаётганлиги хусусида иғвогарлик мақсадини кўзлаган уйдирмалар ҳам ишга солинди.

ТАСС қуйидагиларни айтиш ваколатини олган: ана шу уйдирмаларнинг ҳаммаси тамомила асоссиз бўлиб, улардан кўзда тутилган мақсад ҳам аёндир. Бу мақсад — ҳақиқий аҳволни бузиб кўрсатиш ва бу билан ғарбдаги баъзи бировларнинг Сомали — Эфиопия можаросига аралашиш ниятларини ниқоблашдан иборатдир.

Ҳақиқат шундан иборатки, Совет Иттифоқи Сомали билан Эфиопия ўртасида қуролли можаронинг бошланишига йўл қўймаслик учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўрди. Аммо Сомали раҳбарлари соғлом фикрга ва Сомали халқи чин дўстларининг зўр бериб қилган ҳаракатларига хилоф равишда Эфиопияга қарши уруш ҳаракатларини бошлаган ва Сомали қўшинлари Эфиопия территориясига бостириб кирган чоғда Совет Иттифоқи шундай ҳолларда доим қилганидек агрессия қурбонни томонини олди. Совет Иттифоқи Эфиопия ҳукуматининг илтимосига кўра агрессияни даф қилиш учун Эфиопияга тегишли моддий-техникавий ёрдам бермоқда. Бундан кейин Сомали раҳбарлари Совет Иттифоқига нисбатан маълум даражада нодўстона қадам қўйиши эҳтимоли борлигига ва аслида шундай қадам қўйганлигига қарамай, Совет Иттифоқи ўз ташқи сиёсатининг принципиал йўл-йўриқларига асосан шундай ҳаракат қилди.

Ҳолбуки, ҳозир Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга таъна қилишга уринаётганлар ўша пайтда Сомали раҳбарлари билан ғайри расмий учрашувларда Сомалига қурол-яроғ билан ёрдам беришни ваъда қилиб, агрессия бошланишига қадар уларни рағбатлантирганлиги аён бўлиб қолди. Эндиликда Сомали раҳбарларининг экспансиячилик режалари барбод бўлаётган бир пайтда уларнинг чет эллардаги ҳомийлари Сомалига учинчи мамлакат орқали қурол-яроғ етказиб беришни давом эттириш йўли билан ҳам, очиқдан-очиқ ҳарбий ёрдам беришлари мумкин эканлиги хусусидаги ошкора ваъда бериш йўли билан ҳам уларни қўллаб-қувватлашга уринмоқдалар. Айни вақтда улар Эфиопиянинг ва унинг ташқи агрессияга қарши олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлаётган мамлакатларни чўчитишга интилмоқдалар.

Бир томондан, Сомалининг мунтазам қўшинлари Эфиопия территориясининг ўзлари босиб олган қисмида қолаётган ва иккинчи томондан, Эфиопия раҳбарлари ўзларининг бирдан-бир мақсади ўз ерларини озод қилишдан иборат эканлигини ва ўз қўшинларини Сомали территориясига юбориш нияти асло йўқлигини расмий равишда айтган бир шароитда шундай уринишлар содир бўлмоқда.

Совет Иттифоқига келганда шуни айтиш кераки, у аввалдагидек ҳозирда ҳам бир-бирларининг суверенитетини, территориал бутунлигини, чегараларнинг дахлсизлигини ўзаро ҳурмат қилиш ва бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик асосида музокаралар олиб бориш йўли билан Сомали ва Эфиопия ўртасидаги можарони тинч бартараф қилишни ёқлаб чиқмоқда. Сомали қўшинларини Эфиопия территориясидан сўзсиз ва дарҳол олиб чиқиб кетиш можарони шу тарзда бартараф қилишнинг зарур заминидир, албатта. Босқинчилар қўшинларини ўзлари ишғол қилган бошқа мамлакат ерларидан дарҳол олиб чиқиб кетмай туриб, уруш ҳаракатлари тўхтатилган тақдирда қандай ҳолат рўй беражагини кўрсатадиган мисолни узоқ жойдан қидириб топишга тўғри келмайди. Яқин Шарқдаги жуда хатарли вазият ҳануз сақланиб қолаётганлиги ҳам буни кўрсатиб турибди.

Агрессорни рағбатлантираётган ҳаракатларнинг эҳтимол тутилган оқибатлари учун бутун масъулият ана шу аччиқ тажрибадан тегишли сабоқ олишдан сурбетларча бўйин тоблаётганлар зиммасига юкланади. Улар Сомали — Эфиопия можаросини янада мушкуллаштиришлари ва умуман жаҳондаги вазиятни янада кескинлаштиришлари мумкин.

Фан ва техника янгиликлари

НА СОВУҚ, НА ИССИҚ КОР ҚИЛАДИ...

Ангрен керамика комбинатида биноларнинг фасадларига қопланадиган совуққа чидамли сирни саноат кўламида тайёрлаш технологияси синовдан яхши ўтди. Шу технология ва янги материал рецептини Узбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг олимлари ишлаб чиқдилар.

Улар яратган сир қаттиқ совуққа чидамлилигидан ташқари, таркибига қўшилган модда уни Урта Осиё иқлимига хос ҳароратнинг кескин ўзгаришларига ҳам анча бардошли қилади. Янгилик бинокорлик практикасида кенг кўламда жорий этишга тавсия қилинади.

МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАР

Тошкент экскаватор заводининг энг яхши ишчиларидан бири, универсал токарь Иван Максимович Крахмалев беш йилликнинг сўнгги йили ҳисобига ишлай бошлади. Иван Максимович ўзининг фахрли касбини мукаммал эгаллаб олган. У ўз станогида барча токарлик ишларини бажаради. Лекин ғоят аниқлик, ниҳоятда юқори сифат талаб қиладиган операцияларни биринчи навбатда адо этади.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҲИНДИСТОНДА Л. И. БРЕЖНЕВ ТЎҒРИСИДА КИТОБ НАШР ЭТИЛДИ

ДЕҲЛИ, 18 январь. (ТАСС). Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида «Пергамон пресс» нашриёт компаниясининг президенти Р. Максвелл «Леонид Ильич Брежнев. Қисқача биографик очерк» китобининг Буюк Британияда чоп этилган бир нусхасини Ҳиндистондаги «Эллайд паблишерз» нашриётининг вакилига тантанали вазиятда топширди. Бу нашриёт шу китобни Ҳиндистонда босиб чиқариш учун махсус ҳуқуқ олган.

Совет давлати тарихига, унинг раҳбарлари фаолиятига дунёда қизиқиш муттасил кучайиб бораётганлигини эътиборга олиб, деди компания президенти, «Пергамон пресс» нашриёти Леонид Ильич Брежнев тўғрисидаги китобни чоп этди. Бу киши халқаро кескинликни юмшатиш сиёсатининг ижодчиларидан бири сифатида бутун дунёга машҳурдир. Л. И. Брежневнинг ядро қуроли синовларини муайян вақтгача батамом тақиқлаш билан бирга тинчлик мақсадларидаги ядро портлатувларини ҳам тўхтатиб туриш тўғрисида аҳдлашиб олиш ҳақида яқинда қилган таклифи планетанинг тинч келажагини таъминлаш ишига қўшилган жуда катта ҳиссадир.

Мана шу китобни нашр этиб, деди Р. Максвелл, тобора кўпроқ китобхонларни Л. И. Брежневнинг шахсан ўзи билангина эмас, шунингдек совет халқининг тарихий сафарлари билан, КПСС ҳамда СССР ҳукуматининг фаолияти билан ҳам таништиришга ҳаракат қилдик. Совет раҳбарининг таржимаи ҳоли кенг ҳинд жамоатчилигида зўр қизиқиш туғдириб, жуда кўп фикр-мулоҳазалар билдирилишига ишончимиз комил.

ҲАҚЛИ РАВИШДА ҒАЗАБЛАНГАНЛИКЛАРИНИ БИЛДИРМОҚДАЛАР

ВЕНА, 18 январь. (ТАСС). Янги фашист ташкилотлари ва миллатчи ташкилотлар ашаддий эсэсчи Вальтер Редернинг озод қилинишини талаб этиб, пропаганда кампаниясини авж олдириб юбордилар. Вальтер Редер иккинчи жаҳон уруши вақтида Италия территориясида қилган жиноятлари учун Италия суди томонидан ҳукм этилган эди. У бошлиқ СС батальони тинч аҳолидан уч мингдан зиёд кишини, шу жумладан хотин-қизлар ва болаларни қириб ташлади. Гитлерчилар Венеция яқинидаги Марцаботто шаҳрида 1.830 кишини отиб ташладилар ва ёндирдилар. Редер ғоят ваҳшиёна ҳаракат қилиб, одамларни кўплаб ўлдиришда бевосита қатнашди.

«Фолькcштимме» газетаси қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: Австриядаги реакцион кучлар Редерни австриялик деб, «қаҳрамон» деб кўрсатишга уринмоқдалар. Улар янги фашист ғояларини пропаганда қилиш учун Редердан фойдаланмоқчи бўладилар. Коммунистлар, деб ёзади газета, мамлакатдаги соф виждонли барча кишиларни янги нацистларнинг иғвогарлик хуружларига қатъий зарба беришга даъват этмоқдалар.

РИМ. 17 январь. (ТАСС). Гитлерчи жаллод Редер Марцаботто шаҳрида ўтакетган ваҳшийлик қилган эди. Бу шаҳарнинг аҳолиси Австриядаги Карантия ўлкаси маъмурларининг ҳозир Италияда умрбод қамоқ жазосини ўтаётган нацист Редерни озод қилиш ҳақидаги «илтимоси»ни қаҳр-ғазаб билан рад этди.

АҚШнинг нейтрон қурол ишлаб чиқаришни авж олдириш ниятига қарши ер юзининг турли мамлакатларидаги тинчлик учун курашувчиларнинг норозилик кампанияси давом этмоқда. Суратда: АҚШнинг Коннектикут штати аҳолиси оммавий қирғин қуролига қарши норозилик билдирмоқда. **АП—ТАСС фотоси.**

СТРАСБУРГ СУДИНИНГ ҚАРОРИ

СТРАСБУРГ, 18 январь. (ТАСС). Инсон ҳуқуқлари масалалари билан шуғулланувчи Европа суди Ольстерда инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузишда Буюк Британияни айбдор деб топди. Суд Британиянинг хавфсизлик кучлари Шимолий Ирландиянинг қамоққа олинган кишиларини сўроқ қилиш вақтида ваҳшиёна усуллар қўлланилаётганлигини таъкидлади. Суд Ирландиянинг Буюк Британияга қарши шикоятларини қараб бўлди. Бу шикоятларда Буюк Британия Шимолий Ирландияда инсон ҳуқуқларини қўпол равишда бузишда, оммавий репрессияларни амалга оширишда, одамларни қийнаш ва бошқа ўзбошимчалик ҳаракатларини қилишда айбланган эдилар.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

АММОН. Сурия, Иордания ва Саудия Арабистони шу мамлакатлардан ўтадиган Ҳижоз темирйўлини янгилаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Лойиҳани амалга ошириш учун бир миллиард доллардан ортиқ маблағ ажратилди.

Шу асрнинг бошида қурилган 1300 километрли йўл ҳали ҳам Яқин Шарқда энг узун темир йўл магистрали ҳисобланади.

ЖОРЖТАУН. Ямайка ҳукумати Ямайка доллари — миллий пул бирлигини 10 процент девальвация қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳукумат Америка капитали фойдасини кўзловчи халқаро валюта фондининг тазйиқи натижасида шу қадамни қўйишга мажбур бўлди. Америка капитали ҳаммаси бўлиб Ямайкага 7 миллион доллар қарз бериш учун ана шу чорани зарур шарт деб қўйган эди. Ямайка газеталари Ямайка долларининг девальвация қилиниши мамлакат экономикасига жиддий зарба бўлади, деб таъкидламоқда.

(ТАСС, 18 январь).

Калинин райони мактаблари ўқувчилари соғлиғини муҳофаза қилиш йўлида қатор муҳим тадбирлар белгиланди. Врач-педиатрлардан ташкил топган махсус бригада билим ўчоқларида бўлиб, ўғил-қизларни медицина кўригидан ўтказиб турадилар. Санитария ва гигиена мавзуларида лекция ва суҳбатлар ҳам ташкил этилмоқда. Суратларда: [чапдан] район марказий касалхонасининг бош врачи В. Маликов «Партия XX съезди» колхозида жойлашган мактабда лекция ўқимоқда. Шу мактабнинг медицина пунктида. Г. ПУН ва И. ЧЕРНОВ фотолари. [ЎзТАГ].

Бизнинг ахборот

ИЛҒОРЛАР ПАРТИЯ САФИГА

ЎРТА Осиё ўрмон хўжалиги илмий текшириш институти партия ташкилоти сафи илғор ёшлар ҳисобига кенгайиб бормоқда. Яқинда коммунистлар меҳнатда ва ҳаётда ҳамкасбларига ўрнак бўлиб келаётган кичик илмий ходим С. Юзитан ва шофёрлардан Б. Зияев ҳамда Ю. Абдураимовларга катта ишонч билдириб уларни партия аъзолигига номзодликка қабул қилдилар.

Л. МУХСИМОВ.

МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР АҲДИ

КИРОВ район «Союзпечать» агентлигида матбуот тарқатувчиларнинг ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди. Бунда сўзга чиққан агентлик бошлиғи А. Игнатьева ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажарилганлигини таъкидлаб 1978 йил газета журналларига обуна қилиш ишларида ўрнак кўрсатган ходимларга миннатдорчилик билдирди ва уларга ёрлиқ ҳамда совғалар топширди.

Н. ҚЎЧҚОРОВ.

ЙЎЛЛАР ТЕКИСЛАНМОҚДА

СУЛТОН Сегизбоев номли кўчада истиқомат қилувчилар Оққўрғон посёлка Совети ва район йўл қурилиш идораси коллективи яратган қулайликдан беҳад хурсанд бўлмоқдалар. Қишда лой, ёзда чанг бўлиб ётадиган кўчага шағал ётқизилиб текисланди, бу ерда ҳа демай асфальт ишлари бошлаб юборилади.

ҚИШЛОҚДА ЧОЙХОНА-ОШХОНА

Оққўрғон посёлкасида янги чойхона-ошхона ишга тушди. Хўрандалар Нурохун Мўминохунов бошчилик қилаётган пазандалар хизматидан мамнунлар.

О. ТЎРАҚУЛОВ.

СЕВИШГАНЛАР ҲАҚИДА ЯНА БИР ҚИССА

Бизнинг мислсиз тезликлар давримизда ҳар бир санъат асарига ҳам томошабин қалбидан мустаҳкам ўрин олиш, унинг хотирасида узоқ сақланиб қолиш насиб қилавермайди. Шу жиҳатдан олганда москвалик Эльдор Рязанов энг омади юришган кишилардан ҳисобланади. Айниқса, кейинги уч-тўрт йил ичида Рязановчалик кино шинавандалари оғзига тушган режиссёр кам топилса керак.

Бунинг сабаби ҳақида муфассал гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Фақат режиссёрнинг сўнгги икки асари—«Тақдир ўйини» ва «Хизматдош ошиқлар қиссаси» фильмларини тилга олиш кифоя.

Рязанов ўзига хос ижодкор. У ҳаётнинг энг майда икир-чикирларига ҳам кино тили билан айтганда кенг планда қарайди. Бу эса унинг картиналари томошабинни кулдирибгина қолмай, кенг мушоҳида юритишга таклиф этади. «Автомобилдан сақлан» фильмидаги Деточкин билан «Тақдир ўйини»даги Женяни олайлик. Турли йилларда яратилган бу турли образлар характерида қандайдир яқинлик борлиги сезилиб туради. Мана энди шу қаҳрамонлар ёнига Новосельцев ҳам келиб қўшилди.

Очиғи, «Тақдир ўйини» телеэкранга чиққанидан сўнг томошабинлар ижодкорлардан яна бир шундай картина кутишган эди. Режиссёр ўз ижодий группаси билан бирга «Хизматдош ошиқлар қиссаси»ни тақдим этди. Лекин бу картиналар юзаки қарагандагина бир-бирига ўхшайди. Аслида эса бу икки фильм бир-биридан тубдан фарқ қилади. Ижодкорнинг усталиги ҳам ана шунда.

Эътибор берсангиз янги фильмда ҳам аввалги асарлардаги сингари ёлғиз одам проблемаси илгари сурилади. Лекин «Тақдир ўйини»да кулгили воқеалар ўсиб драмага айланса, «Хизматдош ошиқлар қиссаси» фильмида ёлғиз одамлар драмаси кулгили, лекин ёқимли воқеа билан якунланади.

...Статистика бошқармаси директори Калугина эркакшода ,унчалик чиройли бўлмаган аёл. Аммо гап бунда эмас. Асосийси у фақат ишинигина билади холос. Дунёда унинг учун гўё статистика бошқармасидан бўлак нарса йўқдек. Лекин шундаймикин?

Бу саволга Новосельцев (Андрей Мягков) бўлим бошлиғи бўлиш ниятида директорқ—ёлғиз аёл кўнглига қўл солиб кўрганидан кейин жавоб оласиз. Новосельцевнинг ўзи ҳам ёлғиз киши. Хотини икки ўғли билан бирга ташлаб кетган. Омади ҳам айтарли юришган эмас.

К И Н О

Ҳаммаси янги мансабни орзу қилишдан бошланади. Аммо, Калугинадек (Алиса Фрейндлих) қаттиқ қўл раҳбар билан ишлаб Новосельцев бу лавозим ҳақида ўйламаса ҳам бўларди. Лекин кутилмаганда курсдош дўстининг бошқармага директор ўринбосари бўлиб тайинланиши ҳаммасини остун-устун қилиб юборади. Дўстининг таклифи билан Калугинага хушомад қила бошлайди.

Шу ўринда Рязанов фильмларида доим кутилмаган, ишониш қийин бўлган воқеалар рўй бериши ва муаллифлар сизни бунга ишонтира олишлари кўзга ташланади. Йўқса характери, дунё қараши бутунлай ўзгача бўлган Калугина билан Новосельцевларнинг бир-бирларини севиб қолишлари ҳақида нима дейиш мумкин.

Ҳар иккала қаҳрамон диалогларига бир назар ташлайлик. Улар бир-бирларини сира эшитишмайди. Улар учун энг муҳими — анчадан бери тўлиб келган кўнгилларини бўшатиш, қалбларининг энг чуқур ерида яшириниб ётган кутилмаганда уйғониб қолган ҳис туйғуни ташқарига олиб чиқишдир. Улар гарчи бир-бирларини устидан кулсалар— ҳам, урушсалар ҳам ҳар бир хатти ҳаракатларида, гапларида умид, ишонч ва қувонч яширинганлиги сезилиб туради...

Муҳаббат кишини нима куйга солмайди дейсиз. Новосельцев билан муносабатлари ойдинлашгач, шу пайтгача ўзига қарамаган «хунук» аёл кўз ўнгимизда кутилмаганда янги кийим, янги пардозда намоён бўлади. Бошқармадагилар директордаги бу ўзгаришдан ёқа ушлайдилар.

Ҳа, Калугина бутунлай бошқача бўлиб қолди. Тўғрироғи кўпдан бери қалбининг энг чуқур ерида авайлаб сақлаб юрган нозик ҳис туйғусини Новосельцевга тақдим этди. Буни одатда ҳаммадан аввал ишга келиб, энг кейин қайтадиган директорнинг биринчи марта (ухлаб қолиб!) кеч қолишида ҳам кўрамиз. Буни Оленька Рижовани ўз хонасига таклиф этиб, ҳамма аёллар сингари уёқ-буёқдан суҳбатлашишга чақирганида ҳам кўрамиз.

Айтмоқчи, Рижова ҳақида. Фильмдаги бу персонаж тақдирининг ўзи ҳам яхлит асарга мавзу бўлиши мумкин эди. Унинг ҳаётининг ўзи бир драма. Рижова ҳеч қачон нолимайди. Шаҳар ташқарисида туриши ҳам, ҳатто эрининг оғир операция бўлиши ҳам уни кишиларга ўз ҳаётидан нолишга мажбур қила олмайди. Бироқ кутилмаганда 40 ларга бориб қолган Оленканинг ҳаётида ўзгариш рўй беради. Новосельцевга бўлим бошлиғи лавозимини ваъда қилган дўсти, яъни директор ўринбосари бир пайтлар у билан юрган. Собиқ курсдошининг раҳбар лавозимида бошқармага ишга келиши Оленьканинг ҳаётига ҳам янгилик киритади. Унинг қалбида унутилган муҳаббат яна қўзғолон қилади. Ҳамон уни севишини ҳис қилади. Йўлини пойлайди. Ҳар куни хат ёзиб, хонасига киргизади. Аммо, ҳаммаси ўтиб кетган, энди у муҳаббатни қайтаришнинг иложи йўқ. Лекин Оленкага кўп нарса керак эмас. Мазкур персонажнинг бутун драмаси ҳам ана шунда. Актриса Светлана Немоляеванинг Рижоваси жуда ҳаётий ва таъсирчан чиққан.

Элдор Рязанов фильмлари яна бир жиҳатдан ўзига тортади. Картиналарда табиат манзаралари чинакам рассом асаридек кишига алоҳида кайфият бахш этади. Бунда албатта постановкачи оператор Владимир Нахабцевнинг катта маҳорати сезилиб турибди. Фильмдаги қўшиқлар ҳам шу сирли, гўзал, кулгили ҳам ғамгин дунёга муштаракдир.

Фильм ҳақида гап кетганда унинг муаллифларидан бири Эмил Брагинский номини, катта актёрлар группасини ҳам тилга олиб ўтиш лозим. Уларсиз албатта фильм шунчалик муваффақиятли чиқмас ва шу ижодий группа яратган кулгили, лекин ғамгин персонажлар томошабинларнинг севимли қаҳрамонларига айланиб қолмас эди.

А. АБДУЛЛАЕВ.

КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ

Республика, область, шаҳар ва район газеталарининг энг яхши бадиий безаги ва полиграфик ижроси учун 1977 йил республика конкурсига якун ясалди. Конкурсга ўн тўрт республика, 23 область, тўрт шаҳар ва 82 район газеталари тақдим этилди. Республика газеталари учун ажратилган иккита биринчи мукофот «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока» газеталарига берилди. «Қишлоқ ҳақиқати», — «Сельская правда», «Ҳақиқати Ўзбекистон» ва «Ёш ленинчи» газеталарига иккинчи мукофот берилди. «Пионер Востока», «Ленин байроғи» ва «Комсомолец Узбекистана» газеталарига учинчи мукофот берилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Советская Каракалпакия», «Наманган ҳақиқати» область газеталари ва «Фрунзевец» — биринчи, «Сирдарё ҳақиқати», «Коммуна», «Ташкентская правда», «Ленин йўли», «Жиззах ҳақиқати» область газеталари — иккинчи, «Ленин байроғи» (Сурхондарё области), «Хоразмская правда», «Советская Бухара», «Коммунист», «Қашқадарё ҳақиқати» область газеталари учинчи мукофотни олишди.

«Тошкент оқшоми» — «Вечерний Ташкент» газетаси шаҳар газеталарининг энг яхшиси деб топилди. Район газеталари ўртасида ўтказилган конкурснинг биринчи мукофотлари «Қишлоқ тонги», «Гулистон», «Жарқўрғон ҳақиқати», Қуйи Чирчиқ районининг «Ленин йўли», Ленин районининг «Ленин йўли» газеталарига берилди.

Жюри газеталарнинг бадиий безаги ва полиграфик ижроси анча яхшиланганлигини таъкидлади.

Журналларнинг бадиий-техник безаги ва полиграфик ижросини яхшилашга қаратилган республика конкурси ҳам ўтказилди. Унда ўн уч журнал иштирок этди. «Гулистон», журнали биринчи, «Саодат» ҳамда «Фан ва турмуш» журналлари иккинчи, «Ғунча», «Мухбир» — «Корреспондент», «Меҳнат ва турмуш» журналлари учинчи мукофотларни олишга сазовор бўлди.

Р. ГРИГОРЬЯНЦ,
Полиграфия ва нашриётлар илмий-техника жамияти республика правлениеси раисининг ўринбосари.

ЖУРНАЛИСТЛАР ЎҚУВИ

Область партия комитети ва республика журналистлар союзи Тошкент область бўлими правлениеси ҳузуридаги журналист маҳорати мактабида навбатдаги машғулот бўлиб ўтди. Тингловчилар область ижроия комитети план комиссияси раисининг ўринбосари Л. А. Поповanинг «Тошкент область экономикаси ва маданиятининг 1978 йилги ривожланиш истиқболлари» деган мавзудаги докладини қизиқиш билан тингладилар.

«Тошкент ҳақиқати» газета редакциясининг масъул котиби Н. Ҳикматуллаев ҳамда шу редакция саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа бўлимининг мудири М. Мирҳамидов ўртоқлар район газеталари редакцияларида секретариат ишини ташкил этиш, район газета саҳифаларида социалистик мусобақа масалаларининг ёритилиши ҳақида суҳбат ўтказдилар. Сўнгги машғулот район газеталарида танқидий материалларнинг ғоявий мазмуни, бадиий хусусиятлари ва таъсирчанлиги муҳокамасига бағишланди.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИ

ВЦСПС Секретариати, ВЛКСМ Марказий Комитети ва ДОСААФ Марказий Комитети президиуми бюроси «Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллигига бағишлаб Бутуниттифоқ оммавий-мудофаа ишлари ойлигини ўтказишга қарор қилди.

Область ДОСААФ ташкилотлари бўлажак ойликка катта тараддуд кўришмоқда. Улар область касаба союзлари ҳамда область комсомол комитети билан ҳамкорликда оммавий-мудофаа ишлари ойлигини муносиб ўтказиш тадбирларини белгилашди.

Ойлик давомида ўтказиладиган учрашув ва кечаларда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш. Октябрнинг шонли анъаналарини муносиб давом эттириш ва бошқа оммавий-мудофаа ишлари тарғиб қилинади.

Республикада илғор отрядлардан бири бўлган область ДОСААФ комитети ўтган йилни катта ютуқлар билан якунлади. Йил давомида янгидан 853 бошланғич ташкилотлар тузилди, жамият аъзоларининг сони 179745 кишига ортди. Халқ хўжалиги учун мутахассислар етказиб бериш плани бир ярим баравар қилиб адо этилди.

Область терма командалари спортнинг техник турлари бўйича ўтказилган республика мусобақаларида биринчи бўлишди. Мотокросс бўйича клублараро бўлган баҳсда Республика Техника мактаби спортчилари ғолиб келишди, Чирчиқдаги спорт-техника клуби иккинчи, Киров район спорт-техника клуби командаси учинчи ўринни олди.

С. АҚРОМОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими Давлат комитети

1-ТОШКЕНТ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ ҚОШИДАГИ 143-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: пойафзал бошлиғини бичувчи (ўқиш муддати — 2 йил), чарм кесувчи (1 йил), заготовка тикувчи (2 йил), силлиқлаш ишини бажараоладиган пойафзал фрезерчиси (1 йил) пойафзал деталларини мустаҳкамлаш ишини биладиган пойафзал затяжкачиси (2 йил), контролёрлар (2 йил), слесарь-ремонтчи (2 йил), пойафзал тагидаги деталларни мустаҳкамловчи (1 йил).

Билим юрти қошида ўқувчиларининг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун пойафзалчилар маданият саройи бор. Ундаги туристик, спорт ва ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўлиб, уч маҳал овқат, кийим-бош, практикада ишланган иш ҳақининг бир қисмини оладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАНЛАР 1-ТОШКЕНТ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИДА ИШЛАЙДИЛАР.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), турар жойидан ва соғлиги ҳақида справкалар, 6 та фотосурат (3х4 см.), ўқиш ёки иш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар қабул қилинмоқ да.

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ҲУЖЖАТНИ ТОПШИРГАН КУНЛАРИДАН БОШЛАБ ЎҚИШНИ БОШЛАБ ЮБОРАДИЛАР.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

15 ФЕВРАЛДА

1966 ЙИЛГИ ДАВЛАТ 3% ЛИ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ БЎЙИЧА

93-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

3 ПРОЦЕНТЛИ ЗАЁМ БЎЙИЧА 40 СЎМДАН 5 МИНГ СЎМГАЧА ЮТИШ МУМКИН.

Ютуқ ютиш имкони ҳар бир тираждан сўнг ошиб бораверади, чунки ютуқ чиққан облигация кейинги тиражларда қатнашмайди, ютуқ миқдори эса ўзгармай қолаверади.

3 ПРОЦЕНТЛИ ЗАЁМ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГ!

СССР ДАВЛАТ МЕҲНАТ ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА БОШ БОШҚАРМАСИ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Орлёнок». 10.40 «Мангу даъват» (бадиий фильм, 10-серия). 11.45 — Театр ҳақида ҳикоялар. 12.25 — Ҳужжатли фильм. 15.00 — Ҳужжатли фильмлар. 15.40 — Э. Межелайтис ижоди. 16.10 — «Шахмат мактаби». 16.40 — «Москва ва москваликлар». 17.10 — Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги учун .17.45 — «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Расмларда қуёш акси бор». 19.05 — «Ленин ҳузурига, Кремлга» (ҳужжатли фильм). 20.05 — «1977 йил қўшиқлари» (такрорий). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концертнинг давоми. 23.45 — «Неделя» ҳафталик газетаси соврини учун футбол бўйича олий лига командаларининг Бутуниттифоқ турнири. «Пахтакор» — ЦСКА. 00.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Мультфильм. 11.50 — «Ўша январь кунларида». (бадиий фильм). 13.00 — «Болтиқ осмони» (бадиий фильм, 2-серия). 17.55 — Ўзбекистон комсомолининг XXI съезди олдидан. 18.25 — «Замондошимиз билан юзма-юз». 18.55 — Ноз-неъмат бунёдкори. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Лирик концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эскирган комедия» (спектакль). 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Спектаклининг давоми. 23.25— Телефильм. 23.45 — Москва. «Неделя» ҳафталик газетаси соврини учун олий лига командаларининг Бутуниттифоқ турнири. «Пахтакор»—ЦСКА.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 20[I]да Корсар, 21[I]да Аида.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—20[I] да Келинлар қўзғолони, 21[I]да Саҳро тор.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20[I]да Она қизим, 21[I] да Йиллар ўтиб.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20[I] да Бадбашара ёхуд Эзоп, 21[I] да Ун саккиз ёшлигим.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ПРОГРАММА, «ИККИ СОАТ КУЛГИ» (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Севги синови (кундуз ва кечқурун).

Севги синови — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00). «ЧАЙКА», «НУКУС», «ҚОЗОҒИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Хизматдош ошиқлар қиссаси — «ҒУНЧА» (17, 20.00), «ТИНЧЛИК» (12.30, 15.30, 18.30, 21.00).

Тошкент атир-упа фабрикасида Фотима — Зуҳра Холиқоваларни илғор ишчилар сифатида ҳамма танийди. Фотима бригадир, Зуҳра мастер. Улар иккаласи ҳам КПСС аъзоси. Опа-сингиллар кунлик топшириқларини мунтазам ошириб бажармоқдалар. Суратда: Фотима [чапда] ва Зуҳра Холиқовалар.

А. ГОРОКРИК фотоси. [ЎзТАГ].

Спорт

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ ЯПОНИЯДА

ФУТБОЛ бўйича ёшлар ўртасида навбатдаги II жаҳон чемпионати Японияда ўтказилади. ФИФА шундай қарорга келди. Маълумки биринчи жаҳон чемпионати ўтган йил ёзида Тунисда ўтказилган бўлиб, бунда СССР терма командаси ғолиб келган эди.

Япониядаги финал ўйинлар келаси йилнинг 25-августидан 7-сентябригача бўлади. Мусобақа ташкилотчилари хабар беришларича ҳозиргача саралаш ўйинларида 99 мамлакат командаси қатнашиш истагини билдирган. Командалар группаларга бўлиниб саралаш ўйинларини ўтказишгач, энг кучли 16 команда Японияга йўлланма олади.

«НЕДЕЛЯ» СОВРИНИ УЧУН

МОСКВА ва Ленинград шаҳарларида «Неделя» ҳафталиги соврини учун Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда. Маълумки пахтакорчилар Москвада ўтказилаётган мусобақада биринчи группада қатнашмоқдалар. Командамиз Чехословакиянинг «Богеминас» клуби устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозонгач, «Торпедо» футболчилари билан бўлган ўйинни 0:0 ҳисобида дуранг қилишди. Шундай қилиб икки турдан сўнг 3 тадан очко тўплаган «Пахтакор» ва «Торпедо» командалари биринчи группада пешқадамлик қилишмоқда.

Марказий Армия спорт клуби «Богеминас» командаси билан бўлган ўйиннинг биринчи бўлимида 0:2 ҳисобида ютқазиб туриб учрашувни 3:2 ҳисобида ўз фойдасига якунлади.

Ленинград турнирида эса «Шахтёр» билан 1:1 ҳисобида дуранг ўйнаган Киев динамочилари 3 очко билан олдинда боришипти. «Нефтчи» билан «Динамо» (Ленинград) ўйини ҳам 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

КУРАШ КЕСКИНЛАШМОҚДА

ВОЛЕЙБОЛ бўйича мамлакат аёллар чемпионати олий лигасида учинчи турга келиб Ворошиловграднинг «Искра», Свердловскнинг «Уралочка» ва Москванинг «Динамо» командалари 7 тадан очко билан пешқадамлик қилишаётган эди. Ворошиловград спортчилари кутилмаганда унча кучли бўлмаган Риганинг «Аврора» командасининг қаттиқ қаршилигига дуч келишди. Кескин баҳсда 3:2 ҳисобида ғолиб келган «Искра» 8 очко билан пешқадамликни қўлга олди. Лекин уларга Свердловск ёки Москва волейболчилари етиб олиши аниқ эди. Негаки шу куни икки пешқадам «Уралочка» ва «Динамо» ўзаро учрашар эди. Бу ўйинда Свердловск вакиллари 3:2 ҳисобида ғалабага эришдилар ва Ворошиловград волейболчиларига етиб олдилар.

Турнир жадвалининг 4-5 ўринларида бораётган Марказий Армия спорт клуби ва Тошкентнинг «Автомобилист» командалари ўйини ҳам ҳар иккала команда турнир мавқеига катта таъсир этар эди. Ғолиб келган томон тўртинчи ўринга кўтариларди. Тошкентликлар 1:3 ҳисобида ютқазиб қўйишди ва ҳозирча 5 очко билан 5 ўринни эгаллаб туришипти.

УМИД КАТТА ЭДИ

ОЛИЙ лигадан тушган Ўзбекистон Давлат физкультура институти гандболчиларидан умид катта эди. Мухлислар командамиз яна кучлилар сафига чиқиб олар деган умидда эдилар. Лекин спортчиларимиз бу ишончга яраша ўйин кўрсатаолмаяптилар. Чемпионатнинг биринчи давра биринчи тур ўйинлари Шауляй шаҳрида бўлиб ўтди. Ҳамшаҳарларимиз 5 та ўйин ўтказиб, бунинг учтасида енгилдилар, фақат иккитасидагина ғалаба қозондилар. Фрунзенинг «Буревестник» командасини 41:28 ва Запорожьенинг «Динамо» коллективини 26:21 ҳисобида енгган тошкентликлар Ленинград командасидан 27:32, олмаоталиклардан 22:23 ва майдон эгаларидан 28:34 ҳисобида енгилдилар.

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета народных депутатов.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р—02153. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д—2324.